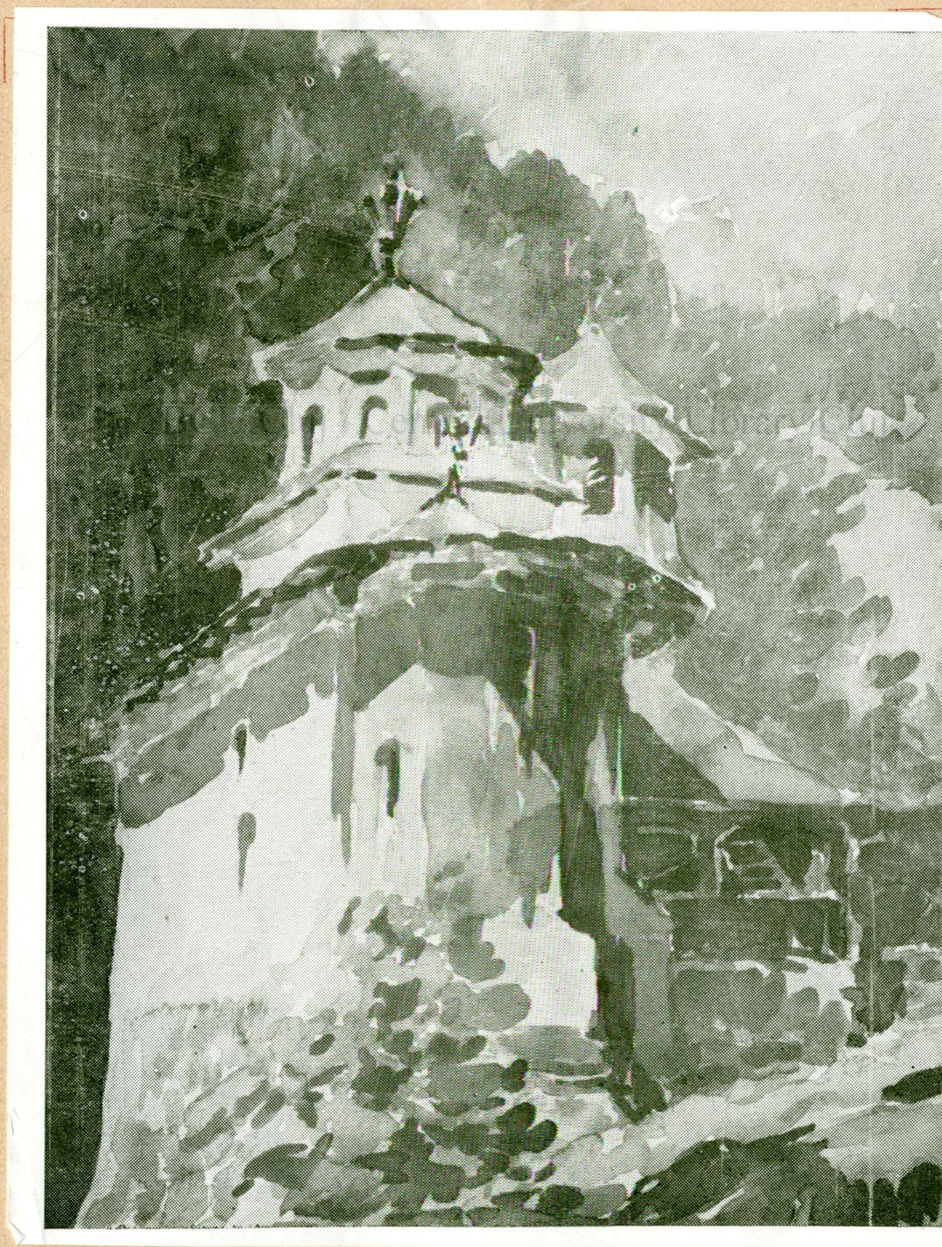
VIAȚA ILUSTRATĂ

ANUL VIII. Nr. 2. FEBRUARIE 1941.

Anul VIII Februarie 1941 Nr. 2

VIAȚA ILUSTRATĂ

Trecut în reg. special dela Trib. Kolozsvár — Cluj S. III, Nr. 114/1938.

CALVARUL UNUI PRINȚ PRIBEAG

VULTURAȘUL

de GRIGORIE T. MARCU

O serie de scene făcute parcă înadins pentru legendă – aceasta-i viața împăratului Napoleon Bonaparte, după opinia ilustrului său biograf Jacques Bainville [1]. E discutabil dacă gloria lui Alexandru Macedon și Iuliu Caesar a atins dimensiunile copleșitoare ale epopeei napoleoniene. Munți de gânduri concretizate în mii de cărți îi exaltează memoria [2]) și coloane întregi de regi și împărați, de eroi ai câmpurilor de bătae, de diregători ai legislației moderne, de reprezentanți ai științelor și literelor și de favoriți ai muzelor își pleacă fruntea cu admirație la auzul numelui său sonor ca un zângănit de arme viteze. Napoleon e culmea înălțată peste veacuri, e o pildă cu rezonanță planetară de depășire a mediocrității geniale.

Sunt oameni cari încalecă grumazul de smeu al celebrității prin concursul unor împrejurări favorabile. Nimeni nu-l va rândui pe marele Corsican în categoria acestora fără riscul de-a fi eliminat din rândurile oamenilor cari pot formula o judecată serioasă asupra trecutului. Napoleon a știut să se ridice *peste* împrejurări și *peste* împotrivirile pigmeilor la culmi de strălucire stelară. Ca să cadă apoi, fulgerat de nemernicia oamenilor...

F. Gerard: Impăratul Napoleon I

Marele său gând de unificare a Europei, săvârșită peste cadavrul Britaniei care i-a curmat meteorica ascensiune, l-a abandonat în prizonieratul chinuitor de la Sfânta Elena. Până 'n ceasul isbăvitoarei sale săvârșiri din trupul vieții acestea, vulturul captiv a suferit cumplit ca *părinte*, ca *tată*... Aspectul acesta intim al vieții Cezarului modern a fost exploatat până la speculă și până la abuz de făuritorii literaturii ușoare. Era în această goană după atât de gustatul inedit senzațional, o recunoaștere a existenței omului complesit de faldurile celibrității geniale. Și acest om cu inimă de-o clocotitoare duioșie exista realmente în eroul celor mai celebre câmpuri de bătălie de pe harta Europei.

Se cunoaște povestea sbuciumatei sale căsnicii cu încântătoarea curtezană Iosefina Beauharnais. Împărăteasa atât de adulată altă dată, a trebuit să desbrace purpura și să se retragă încărcată de aur și de regrete, pentru a face loc alteia: Iosefina nu fusese în stare să-i dăruiască stăpâ-

[1]) *Jacques Bainville:* Napoleon; ediția 113, A. Fayard et Cie, Paris 1931, pag. 416.

[2]) *Jacques Bainville:* O. c. pag. 7, crede că o bibliotecă napoleoniană câtuș de cât complectă ar trebui să cuprindă cam *zece mii* de volume. Iar pentru a putea spune că posezi esențialul bibliografiei napoleoniene, sunt necesare cel puțin *cincisute* de volume.

nului Europei un moștenitor, care să-i continue opera. Urmașa ei, arhiducesa de Austria Maria Luiza, fiica împăratului Francisc Iosif II, ii hărăzi curând după căsătorie pruncul dorit. La 10 Martie 1811, se născu la Paris prințul Napoleon-Iosif-Carol-Francisc, salutat încă din leagăn cu numele de *Regele Romei.*

Bucuria ilustrului său tată era atât de mare, încât il făcuse să uite, vremelnic, până și pătimașa îndeletnicire a armelor. Știa acum că moștenirea ii e asigurată de un urmaș direct. Și mai mult de cât atât: de un prinț *legitim.* Legătura matrimonială contractată cu casa de Austria avea să pună stavilă răutăților curților regale ale Europei, cari nu vedeau in el altceva de cât un uzurpator, un domnitor „ajuns", dar nu născut.

Dar fericirea neîntrecutului ostaș care jertfia bucuros ceasuri multe din zi copilului său, ca orice burghez de rând, n'avea să dureze mult. Nefericita campanie din Rusia, exilul din insula Elba, Waterloo și apoi deportarea în insula Sf. Elena, aveau să-l despartă pentru totdeauna de unicul și adoratul său fiu. Austriaca își părăsise soțul la primul semn de declin, întorcându-se la tatăl ei. Regele Romei trebui s'o urmeze. Dar nu ca să se distreze, după pilda mamei sale, ci ca să înceapă o viață de necontenită cazna sufletească. Un criminal înmănușat și pomădat, prințul Metternich, atotputernicul sfetnic al casei de Austria, satisfăcut că-l văzuse pe Napoleon făcut inofensiv, i-a aplicat fiului lui un regim de-un rafinament drăcesc. Voia să omoare in micul lui ostatec orice svâcnire napoleoniană. I-a furat întâi de toate numele neliniștitor al prinzonierului din Sf. Elena. Și apoi i-a răpit titulatura de Rege al Romei. Fiul lui Napoleon ajunsese astfel un biet „Franț", duce de Reichstadt.

N'a consimțit însă nici odată să accepte

Sarcofagul „Vulturașului"

această condiție umilitoare. Avea o conștiință prea clară a descendenței sale napoleoniene, care nu putea decât să-i exaspereze pe dantelații săi temniceri și să-i decidă, să-i înăsprească și mai mult regimul. Dar toate mârșeviile lor au fost zadarnice. Copilul acesta, înconjurat de perceptori înăcriți și de bacante seducătoare, se încăpățina să-și reclame cu violență dreptul de-a fi lăsat să trăiască alături de tatăl său – și'n spiritul lui.

A trăit puțin și chinuit...

Epitaful săpat în lespedea funerară din bisericuța vieneză a călugărilor capucini, care i-a adăpostit până de curând rămășițele pământești, ii recapitula sbuciumata copilărie în cuvinte de-o simplitate cutremurătoare:

„Intru memoria vecinică a lui Iosif-Carol-Francisc, duce de Reichstadt, fiu al lui Napoleon, Impăratul Francezilor și al Mariei Luiza, arhiducesă de Austria, născut la Paris la 10 Martie 1811, salutat în leagăn cu numele de Regele Romei; înzestrat în floarea vârstei cu toate calitățile spirituale și ale trupului, statura înaltă, chipul frumos, vorbind cu mult farmec; deosebit prin lucrările și înclinările sale militare; atacat de ftizie, o moarte dintre cele mai triste l-a ridicat din palatul imperial din Schönbrunn, lângă Viena, la 22 Iulie 1832".[1]).

De data aceasta, călăii lui au avut curajul să-l amintească pe Regele Romei și să-i dea titlul. Ce primejdie mai era acum? Amândoi erau morți, iar numele de Bonaparte părea șters de pe lume, mort și el pentru viitor – notează Octave Aubry.

Toată Viena a ieșit, respectuoasă, în calea carului mortuar al Regelui Romei. Tot sufletul Franței monarhiste era aci... Franța aceasta, care nu-l va putea uita nici odată pe Napoleon, ii va aduce trupul acasă și-l va așeza triumfal în sicriu de porfir, la Invalizi. Era 15 Decemvrie 1840. Ea va revendica insistent – dar zadarnic – și osemintele nefericitului său fiu. Napoleon al III-lea, la 1853, va formula o cerere oficială in acest sens, pe care casa de Austria o va trece cu vederea. Și Regele Romei va continua să doarmă în pământ străin, iar Franța eternă il va plânge și-l va dori mereu...

*

Vor trece ani, vor trece decenii, Monarhia habsburgică se va fărâmița sub loviturile răsboiului mondial, iar apoi Austria postbelică va su-

[1]) *Octave Aubry:* Regele Romei (Ducele de Reichstadt), traducere de Sergiu Milorian, București, „Naționala-Ciornei", 1938, pag. 445.

comba în vâltoarea redeşteptării spiritului german mobilizat de cancelarul Adolf Hitler.

Un alt răsboiu, mai cumplit decât celălalt, va duce la căderea surprinzător de grabnică a Franţei. Şi când mizeria şi umilinţa ei erau mai crunte, învingătorul face gestul pe care habsburgii l-au refuzat cu atâta vinovată statornicie: Adolf Hitler redă Franţei osămintele Regelui Romei exact în ziua în care se împlineau o sută de ani de când Parisul plângea în urma carului mortuar al marelui Napoleon Bonaparte. Aşa s'a încheiat o dramă: drama *Puiului de Vultur* („L'aiglon") al lui Edmond Rostand.

Paciurea: Adormirea Maicii Domnului

IMPĂRĂŢIA LUI DUMNEZEU

ÎN CĂUTARE*)

de *Prof.* ION GORON

Când vestea despre aurul ce-l ascund munţii şi râurile Californiei a străbătut pe meleagurile bătrânei Europe, nenumăraţi oameni şi-au părăsit rosturile vechi şi au plecat în căutare de comori. Depărtarea, primejdiile, necunoscutul nu-i înfricoşa; dorinţa inimei lor era mai puternică decât toate piedecile.

Catedrala ortodoxă din Sighişoara

Acest exod spre California nu este singurul exod în istoria omenirii, provocat de vestea unei comori menite să aducă fericire. De fapt întreagă această istorie nu e altceva, decât o vecinică migraţiune a oamenilor după comori aducătoare de fericire. In imaginaţia oamenilor aceste comori au putut lua diferite înfăţişeri şi au putut fi numite în diferite chipuri. Ori cum s'ar fi numit însă comoara, în căutarea căreia osteneau oamenii – hrană din belşug, pământ în care curge lapte şi miere, păduri bogate în vânat ori râuri cu belşug de peşte, aur ori pietre scumpe, podoabe ori plăceri, muncă organizată ori contemplaţie mistică, ştiinţă exactă ori vis artistic, imperialism lumesc ori împărăţie cerească – această comoară visată şi nădăjduită a fost steaua călăuzitoare a oamenilor pe cărările vieţii.

Cea mai adâncă, cea mai esenţială, cea mai caracteristică însuşire a omului este faptul, că *nu ştie să umble decât pe urmele unui ideal.* Să nu ne amăgească împrejurarea, că idealul adeseori se înfăţişează numai sub imaginea unui codru de pâine şi a unui culcuş moale. *Acest* ideal e comun tuturor vieţuitoarelor din lume. Ori de câteori vom întâlni oameni singuratici, ori popoare întregi, stând numai în slujba aces-

*) Din volumul: *Impărăţia lui Dumnezeu; meditaţii la rugăciunea „Tatăl nostru"*, ce va apare în curând în colecţia „Cărţile Vieţii."

tui ideal, avem a face ori cu oameni şi popoare, cari abia sunt la începutul vieţii lor, ori cu oameni şi popoare, cari sunt la sfârşitul unui lung drum de rătăcire, cu sufletul încremenit de desnădejde. Desigur, nu poţi să intri în viaţă, nu poţi acţiona în lume cu toată forţa braţelor tale şi cu tot avântul sufletului tău, dacă nu ai asigurată pâinea cea de toate zilele. Şi nu poţi râvni decât desfătarea animalică a trupului, dacă sufletul ţi-e ros de îndoială şi devastat de ori ce ideal. Dar e tot atât de sigur, că nu grija pâinii cea de toate zilele, ci grija mântuirii sufletului a constituit puternicul îndemn, de pe urma căruia oamenii au realizat atâtea lucruri vrednice de admiraţie.

Idealul uman, idealul, care e reazem în lupta pentru existenţă, dar e, mai ales, pârghia progresului, e croit din altă stofă decât aceea a bunurilor materile. Pentru omul adevărat lumea materială, cu comorile ei, constitue numai o trambulină, de pe care să poată sări în viaţa lui omenească, distinctă de a celorlalte vieţuitoare. Idealul omului adevărat e vecinicia; tinde la o cât mai temeinică descătuşare de fatalitatea materiei, la o cât mai reală stăpânire a materiei în vederea realizării scopurilor de ordin sufletesc.

Idealurile omului adevărat sunt din împărăţia lui Dumnezeu, căci tind să realizeze nemărginirea şi vecinicia.

Şi dacă popoarele nomade străbat continente întregi în cautarea hranei, atât ele, cât şi popoarele, cari şi-au legat existenţa de un anumit teritoriu, în ordinea sufletească străbat întreagă împărăţia gândului căutând mântuirea sufletului.

Istoria ne stă dovadă, că aceste explorări în împărăţia gândului pentru găsirea mântuiri sufletului pot duce la groaznice rătăciri. O fantomă înşeletoare se substitue idealului întrezărit de geniile profeţilor şi atrage pe oameni în spre abizurile aducătoare de moarte. Din veac Satana s'a pus în calea omului, care îl căuta pe Dumnezeu, încercând să-i pervertească sufletul. Sub ucigătoarea lui inspiraţie încrederea omului în propriile lui forţe – fără de care nu poate face nici un pas înainte – se preface în mândrie sfidătoare şi în loc să caute mântuirea sufletului în alipire de Dumnezeu şi de poruncile Lui, se trudeşte să ridice turnuri babilonice spre a-şi asigura fericirea *împotriva voinţei lui Dumnezeu,* după pofta inimei sale pervertite. Cel mai bun lucru, pe care il pot face aceşti oameni atraşi în abis de şoapta satanică a mândriei, e să muncească şi să lupte pentru un codru de pâine şi pentru un păhar cu beutură amăgitoare. Lor li se potrivesc cuvintele, pe cari imaginaţia genialului Dante le-a pus pe frontispiciul Infernului: – „Lăsaţi orice nădejde!"

Viaţa dă prilej la multe rătăciri şi toate rătăcirile duc în spre abiz. Dar nu toţi cad în el. Providenţa divină veghează asupra destinelor omeneşti şi celor ce vor să facă binele, dar nu au destulă credinţă, ca să poată muta munţii care le închid calea, le întinde o mână de ajutor, întocmai după cum dumnezeasca mână a Mântuitorului a scăpat pe Sf. Petru din valurile cari ameninţau să-l înghită, când îndoiala a pus stăpânire pe sufletul lui. Cu ajutorul şi sub conducerea mânei întinse de providenţă omenirea a regăsit totdeauna calea cea dreaptă, care duce în împărăţia lui Dumnezeu.

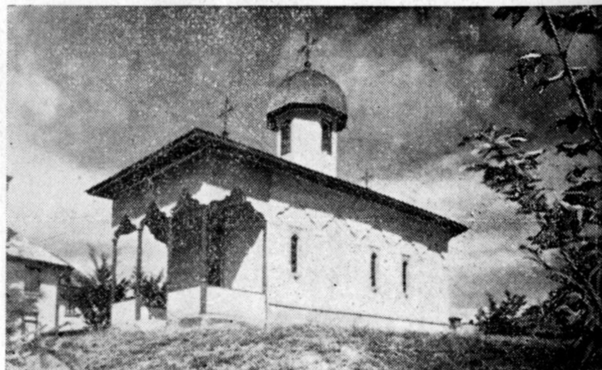
Acest loc de odihnă, de îndestulire, de fericire, de mântuire a sufletului, Impărăţia lui Dumnezeu formează subiectul acestei cărţi.

Dar faptul, că găsirea împărăţiei lui Dumnezeu e o problemă de vecinică actualitate, o năzuinţă a tuturor generaţiunilor omeneşti, ne impune o întrebare.

Se poate vorbi şi altfel despre împărăţia lui Dumnezeu, decât ca despre rodul fanteziei umane, ca despre locul descoperit de imaginaţia noastră înfierbintată, spre a ne aşeza acolo dorinţele, nădejdile şi aspiraţiile? Nu cumva sunt tot atâtea împărăţii ale lui Dumnezeu, câte inimi pofitoare? Nu cumva căutând împărăţia lui Dumnăzeu, fugim după o nălucă înşelătoare?

Nu. Impărăţia lui Dumnezeu nu e o „terra incognita". Nu e obiect de poveste Iules Verneeană. „Fiul omului" a cutreerat-o alături de învăţăceii Săi în lung şi în lat. In Evangelii şi în scrierile Apostolilor avem descrierea exactă şi amănunţită a ei. Sub călăuzirea acestor scrieri mulţi oameni dintre cei ce s'au numit creştini, au găsit-o, au intrat într'ânsa şi au mărturisit ori cui a voit să-i asculte, că e bine acolo.

Spre ea vrem să îndreptăm luarea aminte a celor ce caută un răspuns la întrebările conştiinţei şi o deslegare a problemelor ce le pune timpul.

CERCETĂTORUL

de L. BOLOGA

La telefon...

Ii adusese Moș Crăciun o mulțime de jucării. Intre toate cea mai minunată era — cel puțin așa spuneau ai casei — un automobil mic, care... mergea singur. Trebuia numai să sucești bine cu o mână de o limbă ce-i stătea pe o margine, iar cu cealaltă să-l ții de roatele de dinapoi, ca să nu se învârtă înainte de a-l așeza pe masă. Și în adevăr era un automobil cuminte: cât ce-l așezai pe masă, răsucit bine, pleca înainte dar nu cădea; când ajungea la margine se întorcea pe jumătate și o lua razna în cealaltă parte; și tot așa până obosea: atunci sta pe loc. Dar, ce folos de această minunăție? Niciodată n'a reușit să o pună singur în mișcare, fie că limba nu voia să se întoarcă, fie că roțile începeau să zuruie înainte de a atinge masa, iar ca să te tot rogi de unul și de altul, încă nu-i nici o treabă. Și apoi când stai și chibzuiești bine, ce mai vietate e și aia? să sucești de limbă ca să meargă. Pe pisicuți — și are doi în casă — nu i-a sucit niciodată și merg singuri în toate părțile, ba și sar în sus și în jos și n'au căzut niciodată, sau dacă da, s'au ridicat singuri. Iar când i-a tras de urechi sau de coadă, au și cântat așa subțire și prelung, lucru pe care automobilul lui nu-l face. Așa că în definitiv nu-i nimic de capul lui. Dar, de ce numai la el nu vrea să meargă? Ia să cerceteze chestiunea mai de aproape. Cu prima lovitură a ciocanului, pe care pusese mâna la întâmplare, una din roțile de dinapoi s'a băgat pe jumătate sub mașină, la a doua cealaltă a sărit cât colo, cu osie cu tot. Incă o lovitură și mășinăria s'ar fi făcut plăcintă. Noroc, că meșterul nedibuind bine și l-a repezit în mână. Era cât pe-aci să țipe de durere și să le năpustească grămadă, dacă n'ar fi știut el că aceasta a făcut-o mașina, ca să se răzbune pe el. Și-a găsit însă omul. Incă o lovitură și fierăria s'a destrămat în toate părțile lipindu-se la pământ. O singură bucată, încolăcită ca un melc s'a repezit în sus, a venit jos, apoi s'a dat de-a dura sub pat. De aci încolo minunăția n'a mai voit să se pună în mișcare cu toate că-i învârtea limba — acum merge foarte ușor. — Probabil melcul acela era de vină, altfel de ce s'a ascuns?

Curiozitatea — spunea filosoful Platon — este mama științei. Dacă oamenii n'ar fi stăpâniți de dorința de a afla lucruri noi, cauzele și efectele lor punându-le într'un oarecare raport,

Mica gospodină

nu s'ar mai fi inventat nimic. Acest instinct al curiozității pe care-l găsim adânc săpat în structura psihică a copilului, își are un rost biologic de o neprețuită valoare. Prin el îi e dat copilului să afle dela cei din jur o sumedenie de lucruri, care-l ajută în adaptarea la situațiile nouă, neexprimentate. Astfel, de pildă, știe că focul arde fără să-și fi băgat degetul în el. Instinctul curiozității mai are o lature bună. El pregătește pentru vieață într'un mod plăcut.

Copilul e stăpânit de acest instinct încă din primele luni ale existenței sale. Dornic de a primi sensații noi își întoarce privirea după izvorul de lumină, care i-a lovit ochii sau își îndreaptă capul după sunetul, care i-a atins urechea. Cu timpul începe să facă legătură între sensații și să stabilească raporturi. Asociază izvorul sensațiilor de natura și felul sensațiilor. Pe măsură ce mediul i se lărgește – prin prefecționarea simțurilor și noul fenomen al mersului – varietatea impresiunilor îi prezintă atâtea noutăți, încât fiecare e în stare să-l imobilizeze câteva clipe. Copilul însă nu e atras numai de noutăți. Il vedem venind de zeci de ori la aceeaș jucărie nu pentrucă l-ar fi impresionat, ci fiindcă e stăpânit de tendința de a stabili raporturi noi. In momentul când se ivește instinctul limbajului, copilul începe să întrebe „Ce e asta?" despre toate lucrurile care-l înconjoară. Și de multeori acest fel de a întreba nu se concretizează în sunete articulate; o privire întrebătoare, însoțită poate de un „hm" și arătarea obiectului constituesc întrebarea însăși. Mai apoi întreabă „Ce faci cu asta?", „pentruce faci așa?", „de unde asta?". Orice răspuns pe care-l primește, dacă nu e egal cu un refuz, îl satisface, pentrucă puterea lui de pătrundere e cu mult prea redusă pentru a putea prinde un lanț întreg al faptelor menite să-i dea explicarea deplină și corectă nedumerilor lui. Așa, de exemplu, la întrebarea „de ce arde focul?", răspunsul „pentrucă l-am aprins cu chibritul" e suficientă explicare pentru el. Perioada dintre 3–7 ani e socotită ca perioada întrebărilor. Este epoca în care copilul e cel mai drăguț, dar în acelaș timp uneori și plictisitor prin multiplele lui întrebări, cărora nu le poți da răspunsul cuvenit. De aceea cei mari de multe ori îl pun la punct cu câte un „vezi-ți de jucăriile tale" sau „lasă-mă în pace". E adevărat că nu totdeauna îi poți explica tot ce te întreabă. Ferește-te însă de a-i înăbuși instinctul curiozității printr'o atitudine veșnic ostilă întrebărilor lui. E egal cu a-i omorî în germene nizuința spre o îmbogățire sufletească, sau și mai rău: îl silești să umble după explicări și să și le capete din locuri nechemate, în forme deadreptul nepotrivite mentalității lui de copil.

PLOAIE

de EUGENIA MUREȘANU

Aude, în scoc
Cum cade:
Pic, pic...

Și spune: „Mi-e frică"
„Dece?"
„De nimic."

Aude, în scoc
Cum cântă:
Pic, pic...
Și-adoarme copilul,
Sătul ca un spic.

Afar, ciocănele
Lovesc în fereastră:
Pic, pic...
„Mi-e frică și mie?" – îmi zic.

Și ceasul s'aude pe carte:
Tic, tic...

TRISTEȚEA PĂDURII

de DIMITRIE DANCIU

Cum te bate vântul, jalnică pădure,
Şi-ţi apleacă ramul seara pe poteci!..
In târzie toamnă ceţurile rare,
Te-or cuprinde 'n braţe umede şi reci.

Frunza ta o-alungă vremea care vine
Răscolind mireasma vieţilor apuse;
Drumurile 'n munte sunt de-acum streine
Şi din stufărişuri paserile-s duse.

Iarna va trimite albele zăpezi
Peste întristarea crângurilor tale;
Bucuria noastră n'ai să o mai vezi,
Cântecele ţării s'au oprit din cale.

Vor veni odată oamenii haini,
Cu priviri de ghiaţă, arborii să-ţi taie;
Noaptea va aprinde spuză de lumini
Şi vei fi, pădure, toată o văpaie.

SFÂNTUL MACARIE EGHIPTEANUL

de Pr. FL. MUREȘANU

G. Marcks: Serafita

In ziua a 19-a a lunii Ianuarie, Biserica ortodoxă face pomenirea Prea Cuviosului Părinte Macarie Eghipteanul. S'a născut pe la anii 300 după Hristos într'un sat din țara Eghiptului de sus. Părinții săi nu ne sunt cunoscuți. Se pare însă că a avut o copilărie de tot grea, hărțuită de lipsurile cele mai neînduratoare și de multe suferințe. Acestea i-au veștejit anii copilăriei în așa chip, încât semenii din vremea lui l-au poreclit, zicându-i: *Copil bătrân.*

Pe vremea aceea trăia în pustiul Eghiptului Sf. Antonie cel Mare, părintele vieții călugărești, supra numit și *„steaua pustiului“*. Icosul zilei închinată pomenirii Cuviosului Macarie întărește, că și el a fost *„ucenic adevărat al lui Sf. Antonie“*.

Dela acest dascăl și-a agonisit Cuviosul adevărata înțelepciune a vieții și mai cu osârdie duhul răbdării pe care l-a deprins încă din pruncie. Ci spre multă folosință sufletească i-a fost această putere a răbdării, căci semn și arătată dovadă este a dragostii după cum este scris, că numai dragostea poate să rodească răbdare și îndelungă răbdare: *„Dragostea rabdă îndelung; dragostea este plină de sănătate, dragostea nu știe de pizmă; nu se laudă; nu se trufește și toate le nădăjduește.* (1 Cor. 13). Iară nădejdea rod al răbdării din dragoste nu dă de rușine nici odinioară, nici acum și nici în veci de veci.

Ajungând Cuviosul Macarie vârsta de 30 ani, stăpân și pe gândul său nu numai pe simțirile mădulărilor sale și peste voia inimii, pe toate covârșindu-le prin puterea postului și a privegherii, spre mai aspră petrecere s'a retras singur în pustiul nitric din țara Eghiptului, ducând de aci înainte viață de anahoret.

Dar lumina vieții sale dobândită prin biruințele asupra trupului și împotriva vrășmășiei demonilor n'a putut fi ascunsă sub obroc. Oamenii din părțile acelea, aflând de sfințenia vieții Cuviosului alergau la el ca la un nou Ilie sau Eliseu, căci și darul tămăduirilor l-a dobândit dela Dumnezeu și darul de a spune mai înainte cele ce aveau să fie.

Ci ca să nu-l rănească spre pierzare, admirația peste măsură a oamenilor care alergau la

Egipet:
Sfinxul și Piramidele

dânsul, și-a săpat cu mâinile sale o hrubă pe sub pământ, care se tindea dela chilia lui ca o jumătate de stadiu, iar la capătul ei a săpat o peșteră tăinuită, în care se retrăgea din fața mulțimilor care-l asaltau cu cinstirea lor.

Vestea minunilor și a vieții minunate a cuviosului o ajuns și la Episcopul locului, care dorind să atingă cu mâinile sale creștetul cuviosului, după îndelungată și stăruitoare rugăciune l-a împodobit pe Macarie și cu darul preoției în anul al patruzecilea al vieții și după zece ani de trăire anahaeretică. Ci de aci înainte îndoindu-și râvna și pentru mântuirea și desăvârșirea semenilor, adeseori se arăta printre obștile de călugări care viețuiau cu miile în pustia nitrică, întocmai ca într'o cetate de Dumnezeu păzită, pe cari i-a înflăcărat prin cuvântul de foc al predicilor și cateheselor sale pe care frații le ascultau cu multă luare aminte și nu numai frații obștilor călugărești, ci și mulțime de noroade, dela mari depărtări veneau să asculte cuvintele de învățătură ale Cuviosului. Lucrul acesta n'a fost pe placul trufiei împăratului arian Valens, și a patriarhului său Lucius din cetatea Alexandriei. Și a pornit atunci Valens împăratul neîndurată prigoană împotriva obștilor călugărești, ca astfel să-l prindă într'ânsa și pe Cuviosul Macarie, a cărui faimă îl turbura și în somn. A dat aspră poruncă și a ieșit oaste multă, care a încunjurat așezările călugărilor cârmuiți acum de însuși Cuviosul Părinte Macarie și i-au exilat într'o insulă a Nilului, locuită numai de păgâni. Lucrul acesta însă nu l-a înspăimântat pe Macarie, ci mai mult l-a întărit în cuvânt în așa măsură, încât în scurtă vreme toți locuitorii insulei s'au făcut creștini. Dobânda aceasta a lui Macarie, pentru Hristos și Evanghelia sa mântuitoare a stârnit în populația Alexandriei atâta admirație față de dânsul și obștia fraților săi, încât stăpânirea a fost silită să îngădue întoarcerea lor iarăși la chiliile și peșterile lor.

Și a trecut Cuviosul Macarie din viața aceasta la cea adevărată și fără de sfârșit, după ostenele de peste 90 de ani.

Numărul faptelor și al minunilor sale fără de număr cine ar putea să-l spună?

Căci nu numai vindecări a săvârșit, ci și morți a înviat. *„Viind la dânsul un eretic care avea drac arhicon (stăpânesc) și zicând că nu este învierea morților, a înviat pe un mort, ca să-l supue pre el"* — zice cuvântul Sinaxarului. — *„Inviat-a și pre alt mort, ca să spue unde ascunsese averea celor ce o cereau și iarăși i-a poruncit de a adormit"* (acelaș Sinaxar).

Ci și dar prorocesc a avut Cuviosul Macarie. *„Acest sfânt a provocit urgia Domnului, la ucenicul său, carele lua ale săracilor de le ascundia, urgie care s'a și făcut, de vreme ce ucenicul s'a înleproșat"*.

Iar din cuvântările și învățăturile sale, care rod de mântuire au odrăzlit în pustia Eghiptului, unele au biruit veacurile ajungând până la noi sub numele de *Omilii duhovnicești*. Citindu-le una câte una și cu zăbavă cuvântul lor minunat rostit acum șaseprezece veacuri și mai bine cu înălțime și în aripare ce la puțini scriitori ne este dat să întâlnim, te ia de mână și pe nesimțite te duce cu sine în lumea duhovnicească, în lumea despământenită și totuși aevea trăită de Cuviosul Părinte Macarie. In omiliile duhovnicești îți poți vedea viața ta ca într'o oglindă desvăluind în lumina lor toate umbrele vieții tale. Ele sunt pârga vieții în Hristos numită cu numele de viață tainică. Cel ce le-a rostit arată că a fost un cunoscător al vestitei școli teologice creștine din Alexandria, unde au propovenduit marii bărbați, Clemente și Origen. Alcătuitorul lor se dovedește și un cunoscător profund al filozofiei vremii.

Iată câteva din cuvintele minunate ale Sf. Macarie, din Omiliile sale duhovnicești, a căror sământă poate să odrăslească și astăzi rod în *„pustia Eghiptului"* vieții noastre.

1. *Ce fruct cere Domnul dela creștini?*

Dumnezeu a făcut toate cele ce se văd și le-a dat oamenilor spre inviorare și le-a dat El lor și o lege a dreptății. Insă dela venirea lui Hristos, Dumnezeu cere un alt fruct și o altă dreptate: inimă curată, conștiință dreaptă, cuvinte folositoare, gânduri nevinovate și bune și toate faptele ce sunt vrednice și sfinți. Căci spune Domnul: *De nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.*

2. *Creștinul are de dat o luptă îndoită.*

Cel ce voiește să placă lui Dumnezeu cu adevărat și urăște partea cea vrășmășească a răutății, după cum se cuvine, are de dat două lupte și de dat două răsboaie: în cele văzute din această lume trebue să se lepede de desfătările cele pământești, de dragostea legăturilor lumești și de patimile păcatului; iar în cele ascunse are de luptat chiar împotriva duhurilor răutății, despre care a spus Apostolul: *„Căci lupta noastră nu este împotriva sângelui și a trupului, ci împotriva stăpânilor, împotriva căpeteniilor acestui întunerec, împotriva duhurilor răutății, răspândite în văzduhuri"*. (Efeseni 6, 12).

3. *Vai de sufletul în care nu locuește Domnul.*

Vai de drumul, pe care nu merge nimeni,

Murillo: Sf. Ioan Botezătorul

nici nu se aude pe dânsul glas de om! Căci el este ascunzătoare fiarelor sălbatice. Vai de suflet, când nu merge pe el Domnul și fiarele sălbatice ale răutății nu fug de glasul lui! Vai de casa, în care nu locuește stăpânul său! Vai de țarina, pe care n'o lucrează nici un plugar! Vai de corabie, când n'are cârmaciu! Căci este purtată în toate părțile de valuri și de furtuna mării și la fund se duce. Vai de sufletul, ce n'are pe adevăratul Cârmaciu, pe Hristos, într'ânsul, căci aflându-se pe marea amară a întunerecului, este sbuciumat de valurile patimilor și strâmtorat de duhurile cele rele. Sfârșitul lui este pierzania! Vai de sufletul în care nu locuește Hristos, stăpânul lui! Căci el este un pustiu plin de spini și mărăcini, iar în cele din urmă strânge roada arderei în foc.

4. *De ce ni s'a dat de Dumnezeu Scriptura?*

Precum un rege scriind epistole celor cărora voește să le dăruiască titluri de cinste sau daruri deosebite și vestește tuturor: *Veniți repede și în grabă la mine, ca să primiți dela mine daruri regești* și dacă nu vin să ia, nu le-a folosit nimic citirea epistolelor; ba mai mult, s'au făcut vinovați de moarte, că refuză să vină și să se lase cinstiți din mâna regelui; tot așa și regele ceresc a trimis Sfintele Scripturi oamenilor, ca pe niște epistole, arătând printr'ânsele, că ei chemând pe Dumnezeu și crezând, să ceară și să primească darul cel ceresc din ipostasul Dumnezeirii Sale. Căci scris este: *El ne-a hărăzit făgăduințí mari și de mare preț, ca prin ele să vă faceți părtași dumnezeeștii firi*". (2 Petru 1, 4).

Dacă însă omul nu vine, nu se roagă și nu primește, atunci simpla citire a Scripturilor nu-i ajută la nimic; ba mai mult, este vinovat de moarte; căci a refuzat să primească dela Regele Ceresc darul vieții, fără care nimeni nu poate dobândi viața cea nemuritoare, care este Hristos.

Acestor cuvinte li s'ar putea adăuga oricare dintre celelalte. Toate fac scară sufletului spre cer. Și nici acele pe care Biserica le cântă întru cinstirea Sf. Macarie la ziua pomenirii sale nu sunt mai pre jos.

Iată unele și dintre aceste cuvinte de bunăcinstire:

Pentru ca să vorbești cu Dumnezeu întru neturburare, Macarie, ai ales a locui în pustii, depărtându-te de turburări.

J. Aubert: Pescuitul minunat

Cu focul sihăstriei ispitindu-te, înţelepte, ca aurul în cuptor te-ai arătat mai lămurit.

In pustii ai iubit să locueşti cu osârdie, purtătorule de Dumnezeu, aşteptând întrînsa pre Dumnezeu cel ce te apăra şi păzia paşii tăi.

N'ai dat genelor tale dormitare, purtătorule de Dumnezeu Părinte, până când te-ai făcut pre sineţi casă prea sfinţită Stăpânului celui ce vede toate.

In tinereţe ţi-ai arătat întreaga înţelepciune în bătrâneţe mintea şi în toată viaţa răbdarea.

Cu lacrimile cele sihăstreşti ai adăpat arătura inimii tale, iară acum bucurându-te, Părinte, cu veselie culegi snopii darurilor nevoinţelor tale; pentru aceasta toţi te fericim. (Insuşi numele Macarie, fericit înseamnă).

Cuvioase Părinte, în tot pământul a ieşit vestea faptelor tale. Pentru aceasta în cer ai aflat plata ostenelelor tale, taberile drăceşti ai pierdut; cetele îngereşti ai ajuns, a căror viaţă fără prihană ai urmat. Indrăznire având către Domnul, cere *pace* sufletelor noastre.

SINGURĂTATE

de TUDOR TELECEANU

Văzduhul tău, singurătate,
Nu-i loc de luptă nici durere;
Nu vede gânduri despicate,
Aşa cum răutatea cere.

In tine pacea e adâncă;
Şi'n sânul tău se poate-ascunde
Ca'n bunul adăpost de stâncă
De dorul tău cin' se pătrunde.

Un val de se ridică'n tine,
Tot singur pacea şi-o găseşte;
Şi'n miezul tău, nu mărăcine,
Ci gândul bun, ca floarea creşte.

Te vreau mereu, singurătate,
Ca loc de sfat cu vis şi gânduri,
Tărâm cu pajişti nepătate,
Cum te-am zărit în multe rânduri...

SCHIŢĂ

de EUGENIA MUREŞANU

In saloanele Iernii, vaste cât domeniile închipuirii, degetele de sloiu ale Crivăţului au prins de cupole stalactite spumoase împletindu-le cu migală ca pe-o dantelă de Reticella.

Văzduhul, ingenios ca un majordom, a dispus să înceapă orchestra.

Viori siderale îşi strâng armoniile, ca din apele de fum ale slăvilor să alunece, aerian, valsul fulgilor, alb şi subţire ca un vis în scrânciobul somnului.

Pe străzi oamenii trec ţepeni ca nişte pachete strânse în sfori.

„Păcătoasă iarnă", — îşi şueră unul altuia printre buzele parcă vopsite cu vineţeală, de unde dinţii apar ca nişte ţurturi de cristal.

Lucizi, fiindcă nu e vorba de niciun fel de raţionament — şi gravi, fiindcă frigul totdeauna e o luciditate, şi-au transformat gulerul paltonului într'un fel de colivie strategă, de unde ochii fac serviciul busolii la un pol nordic miniatural. Şi grăbiţi, interceptează — mai mult acustic — ce periculos e acest dans stupid, de unul singur, pe alunecuşul străzilor, ce vânt de cremene care te pătrunde ca o sirenă, ce mizerie să ieşi pe o astfel de vreme.

Brrr!

Doi copii, mari cât doi fulgi, au plămădit în cupa mânilor nişte mingi cât ouăle de rândunică. Şi odată cu gestul hotărît de a da destinaţie mingilor inconsistente, amândoi s'au pomenit scufundându-se în culcuşul de cridă mărunţită al valului de zăpadă.

Cad peste ei din toate părţile poamele iernii în ciorchine de flacări, incrustându-le miezul obrajilor şi vârfurile nasului şi bărbiei.

Degetele de sloiu ale Crivăţului i-a transformat în păpuşi vii, cu ten de porţelan şi gene de promoroacă frizate...

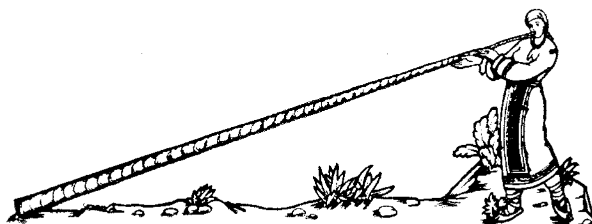
In valsul fulgilor, descoperit, cu vesmânt destinat altui anotimp, cu trupul încleştat în cutremurător destin, trece, ca un cavaler al marei tristeţi: poetul.

Diafan ca un vas de Sèvres, el poartă pe umeri armoniile Necunoscutului, în vastele saloane ale Iernii.

Ce imens e cadrul acesta alb, cu ţărmuri de neant, în care dacă şi-ar deschide braţele visurilor, ar atinge trupul viorilor siderale!

Işi simte respiraţia caldă, plutind destrămată într'o largă spirală cenuşie. La fel şi sufletul lui se sbate strâns în mâni, ca un steag spre înălţimi.

Şi viaţa alunecă în Timp ca un patinor iscusit în paşi de saltimbanc.

Evocări şi însemnări ce privesc ţărănimea

de Dr. G. PREDA

Ţăran român

Oricât de grele ar fi împrejurările de viaţă, sărbătorile Crăciunului cu întregul lor cortegiu de obiceiuri, datine, tradiţii etc., deşteaptă în mintea noastră amintiri ce ne aduc momente de mulţumire sufletească.

Filmul vieţii noastre din trecut se desfăşoră cu toate afinităţile ce ne ţin legaţi de pământul şi satul în care ne-am născut şi am crescut şi cu toată afectivitatea faţă de acei cu care am împărtăşit copilăria sau adolescenţa.

Amintirile vieţii familiare şi săteşti evocă în mintea noastră viaţa ţăranului, viaţa aceluia din care ne tragem cei mai mulţi, a depozitarului de energii, a bunului păstrător de comori sufleteşti, a aceluia ce pare că nu este numai legat, dar este una cu pământul ţării sale.

In adevăr ţăranul ars de soare, udat de sudoare şi aplecat asupra brazdei pe care o lucrează se opropie printr'un mimetism milenar de pământul său strămoşesc.

Viaţa lui pare modelată după forţele misterioase care lucrează în sământă, care fac să iasă răsadul şi care aduc culegerea fructului.

Răbdător, tenace ca şi ţarina lui maternă, ţăranul are pe lângă lunga-i tăcere proprie germinaţiei gânduri şi îndemnuri năvalnice, isbucniri de veselie în viaţă.

Sufletul lui mai apăsat în timpul toamnei, mai îngreuiat în anotimpul iernii, se deschide primăvara ca să se umple de lumină vara.

Toată aceasiă viaţă ritmată pe anotimpuri se arată deci nedespărţită de aceea a pământului.

Ţăranul pare om simplu, deoarece nu cunoaşte complicaţiile vieţii noastre orăşăneşti, analizele noastre subtile şi este străin de toate diplomaţiile inventate prin care unii se arată mai grozavi ca alţii.

Mai apropiat de natură ca orăşanul, ţăranul este dominat de sentimente şi pasiuni elmentare; dar deşi aceste sentimente sunt elementare, ele coboară adânc în subsolul sufletului de unde-i isbucneşte viaţa.

Nu intenţionez să detaliez întreaga viaţă sufletească a ţăranului; de altfel nici nu este uşor

Interior românesc

a o descrie, căci pentru a o înţelege complect nu este de ajuns numai să-i iubeşti pe ţărani sau să fii unul de al lor, ci trebuie să trăieşti vreme îndelungată în mijlocul lor.

Atunci se poate vedea, că acei ce par simpli, au complicaţiile lor, acei ce se arată tăcuţi, au domeniul secret al gândirii lor liniştite, iar acei zgomotoşi au secretul vieţii lor profunde.

Se pot distinge însă la ţăranul nostru trei caracteristice mai importante: iubirea de pământ, cultul datinelor, tradiţiilor – şi grija pentru cele religioase şi morale.

S'ar părea chiar, că cele două din urmă caracteristice sunt legate până la un oarecare punct de cea dintâi.

Intr'adevăr legea invariabilă a anotimpurilor, reîntoarcerea aproape a aceloraşi zile de căldură, vânturi, ploi, zăpadă etc., disciplinează sufletul ţăranului, îl închide într'un ciclu neclintit de aceleaşi necesităţi, obiceiuri, datini, tradiţii, credinţe, cari fac ca de cele mai de multe ori fiul să meargă pe urmele tatălui.

Lecţiile primite dela lucrul pământului, îl fac să aştepte mereu colaborarea indispensabilă a cerului, il fac să ridice fruntea spre misterul ceresc de unde se scoboară atât ploaia binefăcătoare, cât şi căldura roditoare.

Negreşit nu poate valora mult această interpretare naturistă a religiei, totuşi religia ţăranului pare că se acomodează cu această interpunere a omului între pământul a căreii rugăciune vie este şi cerul de unde vine în brazdele pământului Graţia ce-i aduce pâinea.

Ţăranul iubeşte pământul mai întâi fiindcă este bunul său şi apoi fiindcă este ceea ce este, adică: o realitate vie făcută atât pentru mângâierea muncii sale, cât şi pentru gingăşia privirilor sale. El consideră deci pământul ca o fiinţă serviabilă, care a dat atâtea şi de la care aşteaptă să-şi ţină promisiunile anotimpurilor.

Din această dragoste de pământ, căruia el îi este şi stăpân şi slugă, isvorăsc poate calităţile şi defectele ţăranului.

Pământul îi inspiră dragoste pentru toţi acei ce-l servesc, fie că sunt membrii ai familiei lui, fie că sunt animalele pe care le consideră ca făcând parte din familie, deoarece iau parte la lucrul pământului.

Dela pământ îi vine puterea de muncă şi cum pământul nu poate fi înşelat atunci când este vorba de a-l lucra, munca lui trebue să fie o muncă conştiincioasă şi perseverentă.

Intemperiile naturii ca şi unele greutăţi ale vieţii îl fac să se resemneze, să aibă răbdare şi tenacitate.

Printre defectele considerate ca moşteniri dela pământ trebuie să punem în primul loc rapacitatea. Ţăranul nu se separă uşor de pământul său şi doreşte să aibă cât mai mult.

Cele mai multe din dramele satului sunt din cauza pământului. Pământul este acel ce-i aduce pricini şi-l face să devină gâlcevitor.

Ştim cât de uşor se duce ţăranul la judecată, fie pentru un litigiu de hotar, fie pentru intrarea unei vite în pădurea sau păşunea sa.

In tocmelile sale ţăranul întrebuinţează resursele unei diplomaţii şirete. Părând că se desinteresează de afacere, el lasă ca să vină dela sine. Ascultă cu bunăvoinţă pe interlocutorul său, se mulţumeşte să dea din cap, să se scarpine după ureche, să-şi plimbe căciula dintr'o mână în alta, aruncând numai priviri cu înţelesuri. Teama şi prevederea de a nu fi tras pe sfoară îi impune o tăcere prudentă. Această răbdare şi tenacitate îl fac însă să aibă de cele mai multe ori ultimul cuvânt.

Pe când orăşanul se arată liber în fanteziile şi improvizaţiile sale capricioase, ţăranul păstrează cultul obiceiurilor, datinelor tradiţiilor etc.

Anotimpurile îi aduc ţăranului la scadenţă fixă, aceleaşi ocupaţiuni, fiecare cu obiceiuri şi rituri invariabile şi acest mecanism ce depinde de cerinţele pământului, îi aduce plăcere.

Se cunoaşte de noi toţi regularitatea bâlciurilor anuale, a clacelor sau şezătorilor din lungile nopţi ale iernii, a datinelor de sărbători, a procesiunilor.

Lipsa de la una din aceste obiceiuri, datini sau tradiţii este considerată mai mult ca trădarea unei îndatoriri decât ca o privare de mulţumire sufletească. Venind de la străbuni, ţăranul se simte obligat a le fi credincios, a le continua şi a le transmite urmaşilor.

Ţăranul are un fond serios de viaţă religioasă, de viaţă creştină.

Este drept, că uneori creştinismul se asociază naivităţii sale, ceeace înlesneşte superstiţiunea şi fatalismul.

Printr'un vechiu atavism creştin ţăranul amestecă rugăciunea în toate acţiunile sale.

De altfel invocaţiile divine sunt aproape tot aşa de frecvente ca şi sudalmele. Dar dacă în aceste din urmă el nu pune răutate, celor dintâi le imprimă accentul sincerităţii.

Port național

Imploraţia divină ieşită din gura ţăranului şi mai ales a ţărancei este cu adevărat mişcătoare.

Puterea de devoţiune creştinească a ţăranului se arată de altfel în unanimul cântec religios dela biserică, în unanimul gest al îngenunchierii, în unanima mişcare a buzelor care murmură rugăciunea.

Dacă se găsesc la sate unii ţărani – cu peri pe limbă –, care ar imputa preotului unele fapte, (care de multe ori privesc partea economică) este de ajuns ca acel preot să se urce la amvon, pentru ca totul să fie uitat. Ţăranul nu vede atunci înaintea sa decât pe preotul al cărui cuvânt îl ascultă şi-l respectă.

Depinde negreşit şi de argumentarea şi elocvenţa preotului atât pentru întărirea credinţei lor, cât şi pentru înlăturarea defectelor din viaţa lor individuală, familiară sau sătească.

Ţăranul îşi are, ca ori şi care om, slăbiciunile sale; totuşi trebuie să recunoaştem, că viaţa sătească este mai sănătoasă sub raport moral ca cea orăşănească.

Teama de Dumnezeu şi de a nu se face de „răsul satului" îl fac să respecte bunele moravuri. Apărarea virtuţii sau a moralei ultragiate o face uneori violent, sau brutal.

Trăind aproape de pământ şi în mijlocul animalelor sale de muncă, ţăranul are îndeobşte o vorbă lipsită de rafinăria şi delicateţa limbagiului orăşănesc.

Cu inteligenţa-i naturală, cu blândeţea şi bunul simţ care-l caracterizează, el ştie să ceară iertare când greşeşte, ştie să ironizeze dând înţelepte răspunsuri acelor mândri sau trufaşi, ştie să fie sarcastic cu acei ce-i sunt sau îi consideră inferiori.

Natura şi pământul îi inspiră de altfel ţăranului creaţiile lui poetice, cântecele lui şi mai ales aplicaţiile lui artistice (cusături, ţesături etc.), care-i împodobesc casa.

Negreşit, că ţăranul îşi are multe şi mari nevoi. Nu ne putem aminti deci de el fără a nu ne aminti cât de mult îi datorăm. Dacă împrejurările pot permite unora să-şi plătească aceste datorii sub formă mai concretă (materială), alţii trebue să le achite prin contribuţii culturale.

LUPTELE DIN AFRICA

de V. MATEI

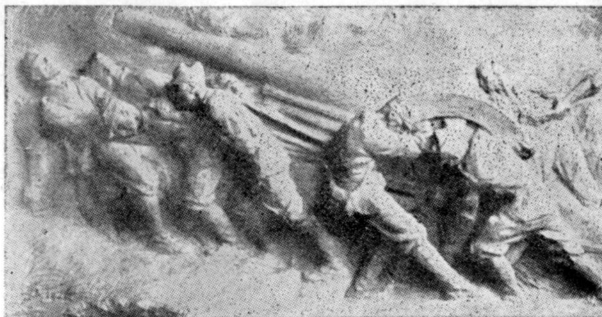
Ritmul accelerat al vieţii, în care ne irosim puterile, se instăpâneşte tot mai mult în toate domeniile. Chiar şi în iureşul luptelor de azi, el prevalează. Acest sistem de ofensivă fulgerătoare, prin surprindere, a dat oştirei germane rezultate uimitoare în Polonia, Olanda, Belgia şi Franţa. Lumea întreagă a rămas uimită de rapiditatea transportului, manevrelor şi de toată tactica aşa numitului „Blitzkrieg" de azi. Pe de altă parte aceeaş lume s'a dedat la aşteptări similare, lipsite de răbdare, şi fără consideraţie la timp, împrejurări şi climă. Trei-patru săptămâni, două-trei luni, este limita de timp şi de răbdare pentru cucerirea şi ocuparea unui teritoriu sau ţări, pe care o acordă binevoitor opinia publicului spectator. Căci el aşteaptă cu înfrigurare năvala vertiginoasă a evenimentelor.

Tot aşa aşteaptă omenirea şi în încăerarea din Orient: o desfăşurare fulgerătoare a evenimentelor.

Mai ales, că Italienilor le-au fost de ajuns şapte luni, ca să înfrângă şi să ocupe Abisinia. Iar acum treaba merge în ritm aşa de încet, pentru ei. Fiindcă lumea uită sau nu cunoaşte măsura greutăţilor ce se ivesc în imensitatea descurajatoare a deşertului.

Clima, aşezările şi mai ales posibilităţile de comunicaţie diferă enorm de cele din Europa. De câte ori n'au fost nevoiţi Italienii să transporteze chiar şi în Abisinia trupe, alimente, apa chiar şi muniţii la distanţe mari şi necunoscute, cu avionul sau cu camionul! Şi încă pe căi nebătătorite de cât de păsările cerului şi sălbăticiile junglelor! Dar au izbutit. Astăzi însă, situaţia este şi mai grea. Căci luptele din Africa nu se mai dau între două popoare diferite ca rassă, cultură, şi echipament. Faţă în faţă se găsesc oştirile a lor două naţiuni din apus, eroice, culte şi modern echipate. Cu alte forţe şi puteri de rezistenţă.

Adevărat, că Italienii s'au întărit în timpul nonbelligeranţei în Abisinia şi Libia, masând trupe prin canalul Suez. Dar din vara anului 1940 li s'a tăiat comunicaţia cu aceste colonii din partea

Medrea: Tunarii

flotei engleze, fără să-şi mai poată înnoi efectivul cu rezerve din ţară. Tăria ei rezidă însă în sprinteneala mişcărilor, cu ajutorul tancurilor mici şi mobile, cari s'au dovedit atât de utile în conflictul abisinian. Numai că şi acestea întâmpină greutăţi din cauza lipsei de apă şi drumuri. Căci acestea sunt rarissime tocmai acolo, unde se cer mai ardent. In deosebi în Libia şi chiar şi în Egipt, unde nici oazele atât de rare nu au cantitatea necesară de apă.

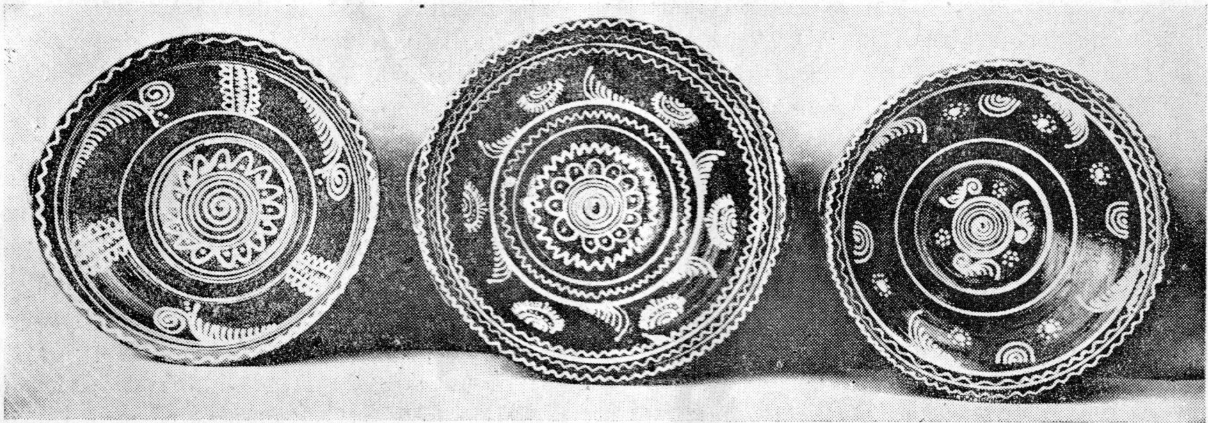
Englezilor le fac în această situaţie un bun serviciu trupele indigene, equestre, cu cămilele albe, cari rezistă trei până la patru zile fără de apă şi străbat o distanţă de o sută până la unasută douăzeci km. la zi. Insă dunele nesfârşite de nisip nu pot fi înlăturate nici de unii nici de alţii. Pustiul întins este duşmanul lor cel mai înverşunat. Puţinele terasamente de stâncă, cari se ivesc ici-colo, încă sunt aşa de mari, încât cer o eroică sforţare în plus, ca să le înconjuri, în arşita dogoritoare a soarelui african.

E. Moeller: Grup de fotbalişti

Nici unităţile aclimatizate de indigeni, cum sunt corpul de cămile englez, sau Askari italieni, nu pot prezenta o forţă neclintită în faţa greutăţilor locale şi mai ales a armamentului modern cu tancuri şi avioane de bombardament. Şi acestea au trebuit întărite cu trupe albe. Dovadă sunt luptele de defensivă continuă ale Englezilor, până au adus trupe noi din Australia şi Indii. Abia cu acestea Englezii au trecut la contra-atac. Şi ajutaţi şi de situaţia locală a fortificaţiilor italiene resfirate şi îndepărtate, unde trupele nu se pot înnoi şi sprijini – ei au avut unele succese.

Să avem deci în vedere, că Italienii au în Africa o foarte grea situaţie. Pe deoparte au în faţă o armată modernă bine echipată, pe dealta greutăţile nefavorabile ale naturii. Acţiunea lor trebuie să se mărginească la mişcări iuţi şi agere, dar resfirate pe fronturi, cari depind şi ele mult de posibilităţile de întregire şi aprovizionare cu apă şi material. Iată de ce nu se pot ivi aici aceleaşi succese uimitoare ca în luptele din apus.

E. FIEDLER

Despre oameni rari şi despre o virtute rară *)

In româneşte de DINU PAJURĂ

Tot ce-i rar, devine preţios. Pielea, aurul, cărţile, tablourile, pietrile, plantele şi animalele ajung la preţuri fantastice, când sunt rare. De-ar fi atâta aur cât fier, ne-am putea servi la masă cu tacâmuri de aur, fără să se mire cineva. In timpul războiului, când pentru a putea face mamei sau surorii un dar preţios, trebuia să cruţi pe front o pereche de pingele – pe străzile oraşelor îmbogăţiţii de războiu se plimbau în costume de piele. De-ar fi în lume atâtea diamante câte pietri de pavaj, giuvaergiii şi-ar putea închide prăvăliile, căci nimănui nu i-ar mai trece prin minte să poarte coliere de perle sau inele cu pietri scumpe. Tot ce se găseşte cu ridicata, nu mai e socotit ca lucru preţios.

Behn: „Faust" — Desnădejdea

Aşa-i şi cu oamenii.

Cine trece de doi metri înălţime, sau cine nu atinge nici măsura unui metru, poate să se angajeze la circ şi să câştige parale, fiindcă e o raritate vrednică de văzut. Oamenii mai mici de doi metri şi mai înalţi de un metru însă sunt indivizi obicinuiţi – şi astfel îndeobşte ei nu contează. Sunt preţioşi numai oamenii cari trec de măsura mijlocie, cari intră în categoria escepţiilor. Trebue să fii maestru, ca să fi „ceva".

Evident, omul se poate distinge pe diferite tărâmuri. Unul îşi are talentul în picioare şi bate recordul mondial în fugă sau salt; altul şi-l are în mâni şi devine campion în box; al treilea are un gâtlej escepţional şi se face tenor dramatic; al patrulea e dăruit cu un cap neobicinuit şi devine o celebritate ştiinţifică – şi iarăşi alţii – ca Cicero şi Demostene – ajung oratori renumiţi prin limba lor iscusită.

Multă lume, mai ales din rândurile bătrânilor, se plânge că gazetele prea sunt pline de sport.

*) Din cartea: *„Der neue Mensch"*. Zwölf Themen aus dem Geiste der Gegenwart. Wiesbaden 1929.

Şi asta-i adevărat. Dar împotriva acestui lucru nu-i nimic de făcut. Vor fi ştiind ele, gazetele, dece se ocupă atâta de sport. Sportul a ajuns o mare realitate a vieţii publice. Asta însă nu cred că e o prea mare calamitate. In definitiv sportul însemnează încordare, alergare spre o ţintă, stăruinţă. Tot lucruri bune.

Dar am putea vorbi în loc de sportul trupesc şi de sportul sufletesc; de sportul caracterului, de al voinţii, de al nobleţei. Fiindcă omul poate fi slăbănog şi de picioarele, sau de mâinile sufletului. Şi cu sufletul poţi fi mai mic de un metru sau mai înalt de doi. Cine nu atinge cu sufletul măcar înălţimea unui metru, e un slăbănog; cine nu atinge cu caracterul său cel puţin limita inferioară a măsurii, sfârşeşte de obiceiu în închisoare. In schimb ceice cu mintea şi caracterul lor trec peste înălţimea de doi metri, ajung oameni de ştiinţă, conducători de popoare sau sfinţi.

Să fii un măestru, o raritate pe tărâmul caracterului – încă este un sport!

Acum, eu v'aş atrage atenţia asupra unui sport foarte neobicinuit. Aici, concurenţa fiind încă destul de mică, cu atât mai mari sunt perspectivele de izbândă. Oricine are putinţa de a deveni, cu mijloace mici, un om mare, un măestru.

Aproape toate reuniunile şi-au înfiinţat câte un club de oratori, pentru formarea cuvântătorilor la festivităţi, la mese solemne şi aşa mai departe. Ce-ar fi oare dacă toate aceste asociaţii, religioase şi profane deopotrivă, şi-ar înfiinţa câte-un club al tăcerii, în care să se deprindă sportul caracterului? Laurii s'ar câştiga aici destul de uşor!

Marii oratori sunt rari, ca şi marii pictori sau sculptori. Totuşi mult mai rari sunt oamenii înzestraţi cu darul tăcerii. Fiindcă tăcerea este cea mai rară virtute.

Acum, am putea crede, că nimic nu-i mai uşor decât să taci. E doar atât de simplu: îţi ţii gura. In adevăr, sunt împrejurări în cari e greu să spui un lucru cuminte. Numai puţini izbutesc să spună ceva important. Dar să-ţi ţii pupăza, pur şi simplu, asta nu-i mare treabă.

Şi totuşi *este?*

Incă Apostolul Iacob a ajuns la convingerea, că numai oamenii proeminenţi ştiu tăcea. El îi numeşte „oameni desăvârşiţi... cari pot să se înfrâneze în întregime“ (Iac. 3, 2). Pe aceştia Apostolul îi preţueşte şi le laudă caracterul. Oameni desăvârşiţi! Ce vorbă frumoasă! Şi ce bine ar fi s'o putem spune despre cineva cu toată dreptatea; mai ales despre un tinăr! Poţi să-i încredinţezi orice: omul ăsta ştie să tacă!

Ce lucru binecuvântat ar fi să avem câte-o asociaţie a celor ce tac, în fiecare sat şi 'n fiecare oraş! In locul lor s'ar putea desfiinţa multe altele, fără nici o pagubă. Atâta binefăcătoare pace şi mulţumire s'ar revărsa din această asociaţie, că ar fi o adevărată plăcere să trăeşti între fraţi!

Am putea spune, că nici o plagă nu-i aşa de răspândită ca patima trăncănelii. Ea e de-o neasemănată supleţe. Vorbeşte toate limbile, toate dialectele – dela jargonul spălătoriilor până la limba Curţilor; e oaspele celui mai corect fariseu şi al celui mai de rând vameş, deopotrivă; ea ştie să fie brutală şi ştie să zimbească dulceag.

Patima trăncănelii a stârnit mai mult rău în lume, decât colera sau alte năpaste similare. Colera vine şi trece – pustiind într'un loc limitat – dar trăncăneala? Ea e pretutindeni şi totdeauna!

Şi cel puţin de-ar fi o boală mai... cumsecade! Dar şi cea mai celebră ţaţă trăncănitoare se supără, dacă-i spui că ea trăncăneşte. Se simte... ofensată. Fiindcă nu există om pe lume, care să poată crede că această slăbiciune a limbii ar fi o însuşire cuviincioasă.

Şi totuşi, sunt aşa de puţini oamenii cari iau în serios lupta împotriva acestei plăgi degradante. La fiecare pas întâlneşti cazuri caracteristice în această privinţă. Cazuri în care un prieten se indignează exclamând: Asta-i de necrezut! Asta-i ticăloşie! Asta-i inadmisibil! Discreţia-i chestie de onoare... şi aşa mai departe; pentruca peste cinci minute acelaş prieten să dea mai departe altuia aceleaşi inepţii, cari îl indignaseră adineaori...

Nesuferită clică! Ca nişte gândaci, aşa se năpustesc clevetitorii asupra a tot ce nu miroase bine – şi duc mai departe, la prietini şi cunoscuţi, murdăria ce s'a lipit de ei, cu mulţumirea că prin aceasta devin şi interesanţi...

Prietine! Dacă-ţi place pacea şi curăţenia şi buna atmosferă a căminului tău, fă-le vânt pe scară 'n jos – tuturor acestor pasionaţi reporteri ai răutăţilor.

Dar câţi oameni pot face gestul acesta, fără s'o păţească vr'odată şi ei, la fel?

Care-i în adevăr cea mai simpatică materie de discuţie chiar în casele căptuşite cu icoane şi zugrăvite cu sentinţe dintre cele mai înţelepte? Dupăce schimbă câteva fraze obicinuite asupra mersului vremii sau asupra greutăţilor de traiu, membri oricărei simpatice conveniri trec, cu supleţea cuvenită, la viaţa vr'unui prietin sau prietine, pe care-o aruncă în maşina clevetirilor. Şi apoi ţin'-te!

Principiul oricărui creştin trebue să fie acesta: Nu spun despre altul decât bine. Nu ştiu nici un bine despre el? Dar nu sunt obligat să

Mestrovici: Magdalena

știu nici răul. Și tac. Tac, fiindcă vreau să fiu membrul celui mai nobil și mai neobicinuit dintre cluburi: Clubul tăcerii. Nu eu mă voi face impresarul scandalurilor cotidiane pentru fițuica urbei noastre. Poftească și facă-se altul, dacă-i place.

Dacă vina altuia-i o taină și dacă sunt singurul om care-o cunosc – cu atât mai frumoasă-mi este chemarea: să apăr cinstea aproapelui meu, nu s'o stropesc cu noroiu.

Prietine, fii sigur că nu voi arunca în tine piatra. Fiindcă sunt creștin. Și 'nvățătorul meu nu iubește pe ceice lapidează pe frații lor păcătoși.

Bine. Dar dacă „chestia" nu mai e o taină; dacă a ajuns deja în „gura lumii"? Ce mai pot strica? – Poatecă celuilalt nu-i mai poți strica; dar îți poți strica ție. Poatecă vinovatul – *el însuși* – și-a tăvălit cinstea în noroiul străzii.

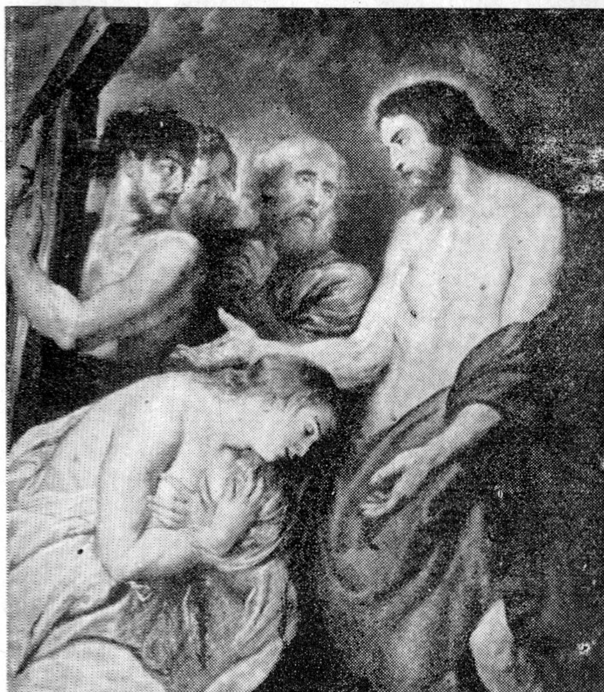
Il privește. Dar spune drept: este oare un lucru cuminte să arunci cu pietre într'un cadavru? Aruncând în el, s'ar putea să te stropești pe tine!

Și vina femeii păcătoase din Evanghelie (Ioan 8) era cunoscută. Ajunsese în publicitate. Se 'ngrijiseră de-aceasta fariseii binevoitori, infatigabilii paznici ai moralității și ai virtuților... Ei au luat pe biata femee cu privirea îngrozită de moarte și-au târât-o de-alungul străzii, până la templul din Cetatea sfântă. – Poftește la Rabinul din Nazaret, stricato! Aici să stai, în fața lui!

Mântuitorul se 'ntoarse 'ntr'o parte, scârbit. Scârbit nu de femeia căzută, ci de nesimțirea fariseilor. Mântuitorul se aprinse de mânie întru inima Sa. Infățișarea Lui era însă liniștită. El s'aplecă și cu degetul arătător scrise 'n nisip cuvinte misterioase. Dar ei urlau mai departe. Invățătorul se ridică. – Aha, ia să vedem ce-o spune! – Da, să vedem. Iată ce-a spus, cuvânt de cuvânt, limpede și poruncitor: „Celce este fără de păcat, să arunce peatra cea dintâi". Și s'apleacă din nou și scrise mai departe semne misterioase în nisip, judecăți de-ale lui Dumnezeu în țărână. – Iar pârâșii plecară unul după altul, începând cu cei mai bătrâni și mai gălăgioși. Nu mai rămăsese decât Cel fără de păcat și păcătoasa. Dar El n'a aruncat în ea cu peatră, ci a mântuit-o.

E de mirare, cu câtă indiferență și liniște sufletească trec foarte mulți creștini peste cuvântul Domnului: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați; ...căci cu judecata cu care judecați veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați vi se va măsura vouă" (Matei 7, 1).

Poate fi ceva mai limpede? Cei mai mulți creștini cred că acest cuvânt al Domnului e doar o sentință, bună de 'nvățat pe de rost. Nu. Spunând această vorbă Mântuitorul a așezat în mâna fiecărui om cumpăna propriului său destin. Măsura cu care ți se va măsura, ți-o croești tu însuți. Prietene, croiește-ți o măsură mică, în care să nu încapă decât o mică parte din vina deaproapelui tău. Dacă se poate, fă-i măsurii și câteva găuri, ca și această mică parte din vina fratelui tău să se poată strecura prin ele. Fiindcă

Rubens: Isus între păcătoși

asta-i măsura cu care Dumnezeu îţi va măsura odată vina ta!

Iată unde am ajuns: Că nu mai înţelegem nici cele mai simple lucruri. Căci sunt foarte mulţi creştinii cari cred, că în cer se va măsura cu altă măsură decât pe pământ. Cumplită eroare! Hristos, Domnul nostru, nu a încuviinţat decât o singură măsură: aceea cu care măsori tu altuia.

Deci, dacă vreai să ţi se măsoare în cer cu măsura tăcerii şi a iubirii cruţătoare, măsură şi tu cu aceasta aici pe pământ.

Durere însă: Nici un zvon nu se răspândeşte mai repede decât acela pe care-l spui cuiva cu titlu de confidenţă. Cel mult peste trei zile zvonul se va întoarce la tine, ca un mare secret, dupăce va fi făcut ocolul tuturor spălătoriilor, birourilor, atelierelor sau saloanelor din oraş. Şi-ţi poţi închipui, în ce hal se 'ntoarce el la tine după acest ocol! Din zece Lei s'a făcut mia, dintr'un ou un bou, iar dintr'o plimbare în doi – un adulter!

E grozav, câtă nesimţire păcătoasă se ascunde în aşa de obicinuita exagerare a vinei altuia! Parcă oamenii şi-ar spori importanţa cu atât mai mult, cu cât mai scandaloase sunt ştirile pe cari le răspândesc. De aceea ei îşi deschid bucuros vistieriile propriei lor închipuiri murdare, pentru a complecta vina fratelui lor... iubit.

Fireşte, dacă am fi creştinii simplii ai dumnezeeştii Predici de pe munte; dacă am avea dragostea fără de care creştinul nu e decât aramă sunătoare, – n'ar mai fi nici o istorie scandaloasă printre creştini. Ori chiar dacă vina vr'unui frate sau a vr'unei surori ar face cunoscutul ocol, rezultatul ar fi contrar celui aşteptat. Anume: fiecare ar scădea o părticică din vina fratelui său, acoperind cu vălul tăcerii măcar un colţ din aceasta, aşa că la sfârşit vina ar rămânea cu totul ascunsă sub nesfârşita mantie a iubirii frăţeşti. – Iar Dumnezeu s'ar bucura cu bucurie mare. Şi ar zice: Vedeţi, nici nu puteţi fi altfel, câtă vreme sunteţi fii ai mei!

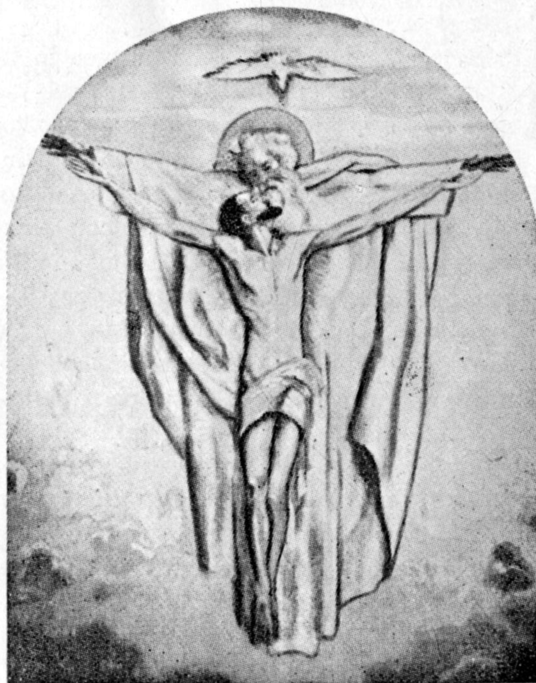
Celuice doreşte să intre în şcoala tăcerii, i-aş mai aminti un cuvânt al Invăţătorului. In esenţă nici nu-i vorba aici de tăcere, ci de acoperire. Ştim însă, că tăcerea e ca o mantie mare şi moale, cu care putem acoperi multe şi pe mulţi. Iar cuvântul Mântuitorului acesta este: „Gol am am fost şi nu m'aţi îmbrăcat“ (Matei 25, 31-46). Aspră acuză! – „Doamne, niciodată nu te-am văzut gol. Să te fi văzut *pe Tine,* Te-am fi îmbrăcat cu propriile noastre haine“. – „Ceeace n'aţi făcut celui mai mic frate al meu, nu mi-aţi făcut nici mie!“

Şi cinstea acestui mic frate al lui Hristos s'a sfârticat, s'a murdărit – sunt zdrenţele rămase din haina târâtă prin mărăcinişul marilor ispite, prin higetul firii pătimaşe, prin noroiul păcatului. Nu e de loc plăcut să priveşti un asemenea om! Cum să-i mai spui încă şi: frate! Nu, un asemenea om nu poate fi decât un asasin, o stricată sau un puşcăriaş. Şi trecătorii, văzându-l se opresc pe stradă, îl arată cu degetul, îl bat cu pietri sau cu vorbe de ocară.

Acum, ce faci tu, frate al meu? N'ai simţit oare, că – plecându-te după peatră – *omul cel nou, creştinul* din tine ţi-a şoptit: „Lasă-l în pace; el e gol; nu se cuvine să-ţi baţi joc de-asemenea fiinţe. – Şi-un glas lăuntric ţi-a mai spus: „Gol am fost,..“ şi ţi-a pierit toată plăcerea de-a mai arăta zdrenţele murdare ale cinstei fratelui tău; dimpotrivă, te gândeai cum ai putea să acoperi goliciunea lui. „Gol am fost şi m'ai îmbrăcat!“

Tăcerea plină de iubire e mai frumoasă şi mai grea şi mai rară decât vorba binevoitoare. Vorba binevoitoare poate fi mincinoasă şi vicleană, tăcerea plină de iubire însă niciodată. Vreai să fii un om nobil, unul care se înalţă cu duhul peste turma de rând? Invaţă să taci. Chiar printre cucernicii creştini – oamenii cari tac cu iubire, cari ştiu să-şi pună pază gurii lor, sunt mai rari decât diamantele de mărimea alunei.

Şi e bine să ai ambiţia de-a face parte din rândul rarilor oameni împodobiţi cu cea mai rară dintre virtuţi: Tăcerea.

Sfânta Treime

CÂNTEC LA POARTA CELOR ADORMIȚI

de CONST. GORAN

Voi ce dormiți la umbra crucii:
Sus inimile către cer!
Răsună trâmbițile sfinte
Vestind noroadelor, că Domnul
Când va veni, a doua oară,
Va descuia străvechi morminte
Și morții-i va scula din somnul
Adânc al pulberii de fier...

Voi ce dormiți la umbra crucii:
In somn de aur tresăltați!
Pe fulgere când Impăratul
Cu vocea lui — vuet de ape —
Va coborî — atunci — deodată
Voi veți ieși în haine albe,
Voi ce dormiți, de-acum cântați!

Voi ce dormiți la umbra crucii:
Sus inimile spre Iisus!
Isvor de bucurie mare,
El va veni a doua oară,
El va veni să vă învie.
Atunci va fi o bucurie
Cum nu a mai văzut pământul!
Voi ce dormiți la umbra crucii:
Sus inimile spre Iisus,
Cântați... El a înfrânt mormântul!

RUGĂ ÎN FURTUNĂ

de CONST. GORAN

Rugămu-ne Ție, Stăpâne,
Puternic și Tată;
Ai milă de zilele noastre
Ce tremură frânte de groază
Sub focul mâniei slăvite
Și 'nfricoșate...

Nevrednici, murdari, din țărână
Strigăm către Tine;
Noi toți păcătoșii, sub soare
Noi n'avem nici dreptul să plângem,
Dar pentru copiii cu inimi
De Tine doar pline...

Doar pentru copiii cu ochii
De vis și lumină,
Ai milă de căile noastre:
Ridică-ne, Tu, din țărână
Stăpâne și Tată,
Lumină!

CERTITUDINE

HRISTOS INNOIEȘTE

de NICHIFOR TODOR

Pământul s'a despicat în calea pașilor înfiorător ca o prăpastie și în adâncurile lui se aud vâjâituri de pustiu. Un murmur fierbinte se desprinde de pe închieturile cele mai de jos ale lui și se înghesuie să iasă și să înăbușe cu pârjol și câmpul miresmat al vrerilor divine.

Făpturile rămân învăluite de tremurul de groază și un hăulit prelung se pierde peste întunericimea gândului umbrit de păcat. Acest trup firav își numără zvâcniturile de viață, cari, tot mai tăcute, dispar în fața răcnetului uluitor, pornit din miezul fărădelegilor îngrămădite până sus, pe albia de viață flămândă a cugetului împovărat.

„Dacă este cineva în Hristos, este făptură nouă" ... Cuget de innoire – Hristos – și păcătoșenia cățărată cu toate prelungirile ei de un trup frământat de durere. Hristos, care innoiește și păcatul care te leagă în putrezire. Hristos, dăruește lumină peste puntea care duce întru împărăția măririlor de sus; și păcatul, care-ți învârtoșează unda privirilor și-ți tulbură apa luminilor, buimăcindu-ți rosturile, te lasă târât peste calea

doririlor și înțepenit în chiagul răutăților trecute.

Hristos strălucește; păcatul se tot întunecă; Hristos-flacăra luminoasă, păcatul-noaptea îngrămădită cu'n veac de întunerec peste fruntea-ți trudită de sbucium. Hristos, liniștea adâncă; păcatul, lupta cu nevăzutul și hărțuiala obositoare cu cele din lăuntru ale ființei tale. Hristos te așteaptă, păcatul te huiduiește; Hristos te dorește, păcatul te vrășmășește. Hristos – prieten de viață, păcatul – dușman spre moarte. Și tu... lași pe Hristos singur, în lumină, în liniște, în prietenie cu îngerii Lui și te întorci din mijloc de drum, cu pași scăpătați, spre cele de jos... Fugi de întunerec cu gândul dar, îl îmbrățișezi cu toate puterile spasmodice... Urăști păcatul și i te dăruiești cu toată plinătatea nevoințelor tale. Ți-e groază de moarte, dar îi întinzi brațele s'o aduni lângă tine, întreagă!... Te înspăimântă pustiul adâncurilor, dar pașii tăi alunecă iarăși cu grabă, până dincolo de osia pământului. Cu ochii dorești privelişi senine dar, ți-i desfătezi sâlnic peste urgisita față a nebuniilor omenești.

Hristos, Domnul Hristos!... departe peste zările cumpănite ale sufletului rănit așteaptă în uitare; nu te-a părăsit încă. El te dorește, te știe, îți numără și urmărește, întristat, toți pașii ce duc spre fruntariile fumurii ale morții. Mai scapă câte-o lacrimă, grea cât apăsul veacurilor; îți plânge învârtoșarea, El, Dumnezeul puterilor și nu se atinge de puterea libertății tale. Te lasă să alegi, să dorești, să vrei, să plinești. Și... ochii tăi nu mai văd; urechile tale și-au pierdut auzul și nu mai prind chemările de sus, ci s'au înfundat cu mocnetul păcatului. Toate ale tale vechi s'au făcut, căci cele nouă sunt în Hristos... Dacă este cineva în Hristos, este făptură nouă! Hristos toate le înnoiește.

Doamne, înnoiește pornirile vieții mele, primește lângă Tine tânguirile de sbucium ale unui suflet chinuit... Aruncă lumină în calea pașilor mei și-mi întinde și mie puntea care mă unește cu înălțimile cele de din sus. Unește într'un gând de pace senină doririle mele și puterea harului Tău o îmbie cu mână tare spre hrană sufletului întins către luminile vieții și-i deschide lui porțile părinteștilor Tale măriri.

VITRINA CĂRȚII

CRONICA LITERARĂ

Diacon Dr. Grigorie T. Marcu: STUDII BIBLICE. Sibiu „Arhidiecezana", 1940. Pag. 97.

Temeinica pregătire științifică, neostenita hărnicie și inepuisabila însuflețire misionară a Părintelui Profesor Dr. Grigorie T. Marcu dela Academia „Andreiană" din Sibiu ne-au dat la lumină o nouă lucrare de domeniul teologiei neotestamentare.

Cartea cuprinde șapte studii asupra unor probleme de cea mai mare importanță pentru adânca și dreapta înțelegere a Legii celei Nouă și pentru cuvenita prețuire a celorce s'au ostenit întru vestirea acestei Legi. Iată pomelnicul acestor studii: 1. Originea și originalitatea teologiei pauline. 2. Mistica paulină. 3. Concepția paulină a istoriei. 4. „Mitul" lui Hristos. 5. Invierea lui Hristos și învierea zeilor. 6. „Tare în Scripturi". 7. Câteva note asupra lexicografiei Testamentului Nou.

Problemele sunt tratate cu competența pe care i-o împrumută autorului vasta sa cultură, înalta sa ținută academică (minus țepeneala!) și cuceritorul talent scriitoricesc. Acesta din urmă face ca cititorul mirean să poată urmări înaripatul scris al Părintelui Grigoriță cu aceeaș ușurință și duhovnicească mulțumire, cu care îl urmărește teologul inițiat.

Avem toate temeiurile să felicităm din inimă pe autorul „Studiilor Biblice" și să-i așteptăm cu firească nerăbdare „Antropologia paulină", care – după informațiile noastre – va ieși în curând din neodihnitele teascuri ale „Arhidiecezanei" sibiene.

N. C.

Grigore Popa: EXISTENȚĂ ȘI ADEVĂR LA SÖREN KIERKEGAARD. Sibiu, 1940. Tip. arhidiecezană. Seria teologică Nr. 19. Pag. 367.

Sören Kierkegaard e numit „Socrate al creștinismului", „premergător al lui Hristos, în mijlocul creștinismului". Inteleptul atenian a vrut să îndrepte – cu armele dialecticei și ale ironiei – atențiunea contimporanilor săi asupra zădărniciei estetismului oportunist în care se complăceau, spre a-i îndrepta către tărâmul eticului. Inteleptul danez, utilizând metoda socratică, toate armele vastei lui erudiții și tot focul dragostei pentru Hristos, a vrut să deștepte în contimporanii săi apetitul divin: dorul de infinit, setea de absolut, nostalgia nemuririi, dragostea de Dumnezeu. In vederea acestui cop a analizat trăirile vieții, problemele credinței religioase și ale metafizicei. Cu o putere neintrecută decât doar de Apostoli și câțiva Părinți eruditi ai primelor veacuri creștine a dovedit, că viața umană nu-și poate desfășura

intreg elanul creator decât în trăirea religioasă.

Un studiu asupra acestui uriaş al gândirii filosofice creştine era firesc să fie scris de un reprezentant de seamă al generaţiunei tinere. Incă nu avem deajuns de largă perspectivă istorică spre a ne da seama de profunzimea revoluţiei sufleteşti a tinerimei române de după războiul mondial. In ori ce caz această revoluţie nu poate fi taxată ca simplă imitaţie a revoluţiilor ideologic-politice din alte ţări. Ea râvneşte o renaştere a spiritualităţii româneşti, o orientare sigură în haosul de opinii şi atitudini, o accentuare a responsabilităţii şi a curajului în atitudini. Ea vrea o lume nouă, necoruptă de păcat, dominată de armonie, solidaritate şi simplitate. In acest scop a optat pentru credinţă.

Filosofia lui Kierkegaard e cea mai excelentă justificare a acestei optări.

Tot atât de firească e apariţia acestui studiu în seria teologică a publicaţiilor Mitropoliei sibiene, al căror scop mărturisit e readucerea spiritualităţii româneşti pe făgaşul tradiţiei creştine. Mai ales că acest studiu, prin seriositatea, entusiasmul şi migăloasa documentare ce se desprind de pe fiecare pagină, e la înălţimea atât a filosofiei kierkegaardiene, cât şi a scopurilor nobile ale publicaţiilor seriei.

Lectura cărţii d-lui Grigore Popa nu e lucru uşor. Ea presupune nu numai o oarecare cunoaştere a problemelor metafisice, morale şi psihologice, care frământă gândirea contemporană, ci şi o permanentă incordare şi meditaţie asupra celor cetite. Dar osteneala e răsplătită cu prisosinţă prin lumina ce o revarsă asupra minţii şi mai ales o pogoară în suflet.

I. G.

Pr. Dumitru Călugăr: COPII DIN BIBLIE. Sibiu, 1940.

Binecunoscutul şi apreciatul scriitor bisericesc al Mitropoliei noastre, preotul Dumitru Călugăr imbogăţeşte literatura religioasă românească cu o nouă lucrare intitulată „Copii din Biblie". Este o carte pentru copiii noştri, scrisă pe înţelesul lor, intr'un graiu neaoş românesc, menită a le trezi interesul şi aprinde dragostea pentru cartea cărţilor, Sfânta Scriptură uitată de mult nu numai de copii, ci uneori şi de bătrâni. Cuprinsul ei e o spicuire de povestiri biblice privitoare la copilăria plină de înţelepciune a lor, o serie de bărbaţi, pe cari Dumnezeu i-a găsit vrednici să le descopere voinţa Sa, şi privitoare la copilăria Fiului lui Dumnezeu coborât pe pământ. Nu există pilde de viaţă mai frumoase, mai demne de urmat pentru copii, decât viaţa copiilor Bibliei. Vrem o renaştere a vieţii umane, vrem ca generaţia de mâne să fie mai bună, mai iubitoare de oameni şi de Dumnezeu, să dăm această carte în mâna copiilor, inlocuind acea literatură imorală pusă în circulaţie de duşmanii omenirii, care a provocat atâtea dezastre sufleteşti. Părintele Călugăr şi de astă dată se dovedeşte a fi un iscusit ziditor al sufletului omenesc spre cele înalte şi nemuritoare.

G. M.

ACTUALITĂŢI

Episcopul Nicolae Ivan dela moartea căruia s'au împlinit de curând cinci ani de zile

GRAIUL CALENDARELOR.

In teritoriul realipit Ungariei au apărut cinci calendare româneşti pentru uzul anului 1941. Toate cinci se prezintă într'o ţinută ireproşabilă şi ca formă şi ca fond, desvăluind astfel nobila intenţiune a editorilor, de a pune la indemâna fiecărei familii româneşti un prietin nedespărţit, care să-i vorbească în limba strămoşească despre lucruri cari sunt mai apropiate de interesele noastre sufleteşti. Unii din alcătuitorii acestor calendare nu sunt profesionişti ai scrisului, ci modeşti intelectuali îndemnaţi la scris şi la sesizarea tainelor tehnicei tiparului, de dragostea de neam şi lege.

Ţăranii noştri par'că au simţit această bogăţie de simţire, in stare să substitue deplin şi talentul şi pregătirea profesională. In câteva zile calendarele au fost desfăcute până la ultimul; iar comenzile veneau mereu, încât unii editori s'au văzut siliţi să scoată a doua sau chiar a treia ediţie.

Această sete de slovă românească, pe care o dovedeşte şi interesul tot mai larg şi mai pronunţat faţă de revista noastră, ne bucură, dar în acelaş timp ne procură şi îngrijorare.

Ne bucură, fiindcă setea de cultură – al cărei semn vădit e setea de carte – e cel mai categoric indiciu al vitalităţii unui

neam și al voinței lui de progres, de cucerirea respectului celorlalte popoare. O națiune care iubește cartea, are dreptul să privească cu seninătate în fața viitorului.

Dar ne și îngrijorează. Această sete de carte pune pe umerii intelectualității românești o sarcină, pe care răspunderea în fața istoriei o face și mai grea. Cu orice jertfă, cu orice eforturi, setea de carte a țărănimei noastre trebue satisfăcută. Ori pentru aceasta trebue și pricepere și muncă și bani. Vor putea puținii intelectuali români să le pună la bătaie?

Dacă sufletul lor are comori prisoselnice – credință, nădejde, dragoste – fără îndoială da. Nu ne trebue decât încredere în noi inșine și voință de a lucra. Apostolatul e mai mult o chestiune a inimei înflăcărate, decât a talentului ori a erudiției.

Din acest gând și din această obligație izvorește noua inițiativă a revistei noastre: publicarea unei biblioteci populare cu titlul „Veniți de luați lumină". Primul caiet va apare chiar peste câteva zile.

I. G.

POMENIREA LUI I. MOȚA ȘI V. MARIN. In ziua de 13 Ianuarie a. c. toată suflarea românească și-a adus aminte, cu evlavia cuvenită, de Ionel Moța și Vasile Marin – tovarăși întru eroismul cu care și-au jertfit viața pentru dreapta credință.

Pioasa comemorare a fost prilejuită de împrejurarea, că'n amintita zi se împlineau patru ani, de când cei doi mucenici ai Legii lui Hristos au căzut în lupta depe frontul spaniol de'a Majadahonda.

In toate satele și orașele României s'au săvârșit slujbe sfinte pentru odihna lor și s'au rostit cuvântări de îndreptățită preamărire a celorce și-au pecetluit propoveduirea credinței lor creștinești – cu prețul vieții, cu jertfa supremă care le-a însemnat numele în istoria neamului și a creștinătății mucenicești.

CANALUL DE SUEZ. Cine n'a auzit de această poartă maritimă dela intersecția alor trei continente: Europa, Asia și Africa – și de importanța ei economică și militară?

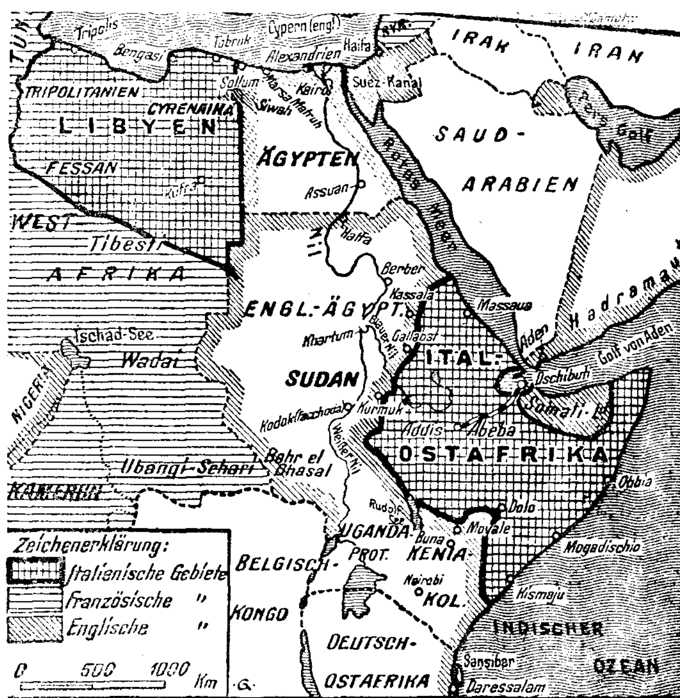
Ideia de a tăia istmul de Suez și de a lega printr'un canal Marea mediterană cu Marea roșie coboară până'n vremile adânci ale faraonilor eghipteni din veacul XII înainte de Hristos (Ramses II). De realizat însă n'a fost realizată decât în veacul trecut, după planul inginerului francez Ferd. de Lesseps, cu capital francez și cu mâna de lucru oferită gratuit de guvernul eghiptean.

Construirea canalului a început în anul 1859 și a durat 10 ani. Inaugurarea lui s'a făcut cu o solemnitate extraordinară, în prezența împărătesei Eugenia și a delegaților tuturor țărilor europene, afară de ai Angliei. Canalul, care a costat 500 milioane franci aur, este lung de 161 km., larg de 60–100 m. și adânc de 11 m.

Noaptea el este luminat pe toată lungimea de puternice reflectoare. Cum e și firesc, paza lui este extrem de riguroasă în timp de pace ca și în timp de răsboiu. Pentru a ne da seama de importanța economică a canalului e destul să amintim, că, de-o pildă, în anul 1933 prin el au trecut 5423 de vapoare cu un tonaj total de 30.677.000 t. In lipsa canalului aceste vapoare ar fi trebuit să ocolească Africa spre a putea trece din Oceanul Indic în Marea mediterană, sau invers.

Această împrejurare explică și neliniștea de care a fost chinuită Anglia cât timp canalul a fost administrat de Franța și de Egipt. De aceea a și făcut totul pentru a ajunge stăpână pe această poartă a celui mai scurt drum care ducea din metropola imperiului britanic în Indii.

Ocazia potrivită n'a întârziat mult: In 1888, când Sultanul Egiptului ajunse într'o gravă criză financiară, Anglia cumpără dela acesta toate acțiile ce le avea la Societatea Canalului, devenind astfel principalul administrator al Societății și controlorul drumului maritim spre Indii.

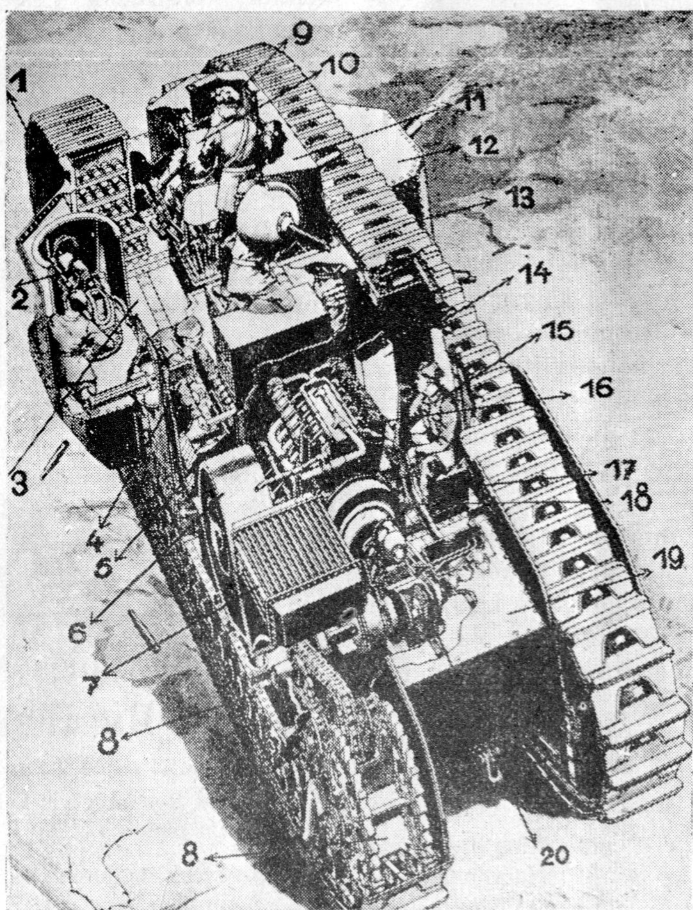
Colțul nord-estic al Africei cu Canalul de Suez

Poziția Angliei în acest însemnat punct al traficului mondial e cu atât mai tare, cu cât dela 1888 încoace Englezii și-au impus controlul și în țările învecinate: Egipt, Arabia și Palestina.

CARUL DE LUPTĂ. In luptele dela Bardia Englezii au întrebuințat pentru prima dată un nou tip de car de luptă și după cât se pare, noul material a corespuns cu totul așteptărilor. In legătură cu această inovație este interesant să arătăm împrejurarea în care s'a născut pentru prima dată ideia construirii unui car de luptă. In ziua de 26 Decemvrie 1915 Colonelul Estienne, din Ministerul de răsboiu francez, stătea la masa lui de lucru și răsfoia o revistă ilustrată americană. Privirea lui s'a oprit asupra unei fotografii ce reprezinta un tractor obișnuit, care însă în loc de roate avea un dispozitiv de șenilă. Imaginația Colonelului Estienne și-a pus imediat întrebarea: ce-ar fi dacă în acest tractor s'ar pune o mitralieră sau un tun și dacă totul ar fi acoperit cu un înveliș blindat? Șenila ar permite deplasarea pe orice teren accidentat, ar distruge rețelele de sârmă din cale, ar fi invulnerabil gloanțelor inamice, dar în acelaș timp ar mitralia pe inamic din apropiere. Așa s'a născut ideia întrebuințării în operațiunile militare, a acestor „pachiderme" de oțel și foc, după cum erau numite în semn de ironie în acea vreme.

Dar realizarea practică a venit mult mai târziu; abia la 16 Martie 1917 au pornit la atac primele care de luptă. Comandantul lor a avut parte de o moarte eroică: a murit ars de viu în tancul său incendiat de inamic.

I. P.

Interiorul unui car de luptă

Baden Powel

A MURIT BADEN POWEL (Bi-Pi). In panteonul oamenilor mari și de rară valoare spirituală a fost așezat, în primile zile ale anului 1941, *Lordul Baden Powel,* întemeietorul și *părintele cercetășiei* din toată lumea.

Baden Powel a fost un iluminat, un vizionar, un trimis al Cerului, un apostol.

Ochiul său de mare cercetaș a văzut ura și răul din lume și a dorit cu pasiune pacea și binele între oameni.

Intru realizarea acestui ideal, vechi dealtminteri cât lumea, ce rugăciuni n'ar fi rostit către Cer, ce luptă n'ar fi dat între oameni, și ce jertfă n'ar fi fost în stare să aducă!

Dar de unde să înceapă? Cui să se roage? Cu cine să se lupte?

Intr'o lume răcăcită, cu inimi împietrite în răutate, neînțeles și neajutat de nimeni, ce va putea face și unde va putea ajunge?

Totuș n'a desperat. S'a pus pe muncă plin de încredere.

Dacă omul matur s'a lăsat greu convins de necesitatea imperioasă de a se transforma în omul cel nou, dorit de el, a recurs la metoda cea mai sigură și mai ușoară: Omul cel nou l-a creat din sufletul copilașilor, al cercetașilor săi.

Ca un nou arhanghel a sunat goarna și a chemat la noua bătălie sute, mii și milioane de suflete de copii, din țări și de peste mări, din sânul tuturor națiunilor, din toată lumea.

Ostașii noi au răspuns la apel cu elan. Cu toții și-au îmbrăcat armura distinctivă a oștirii de infrățire dintre popoare.

Ca un trimis al Cerului le-a adus tablele cu legile cercetășiei: Credința în Dumnezeu; iubirea camaradului, fie englez, francez, german, italian, ungur, român, american, alb, negru, galben; păstrarea păcii in armonie; practicarea milei, apărarea adevărului și a dreptății; ajutorul imprumutat la greutăți și nevoi; respectul pentru vietăți, spiritualitate plină de demnitate; cinste și onoare; muncă și hărnicie; sănătate fizică și sufletească; pace și dragoste și bună voire intre toți fii oamenilor din lume.

Ca un nou apostol a predicat evanghelia păcii eterne și a înțelegerii intre popoare, intre fii popoarelor, ca să se pogoare in lume pacea, să domnească in lume iubirea, să stăpânească peste toată lumea Dumnezeu și nu satana.

Ca un nou strateg și-a concentrat ostașii in tabere să se cunoască, să se iubească, să se oțelească in practicile virtuților crezului celui nou, care vrea o lume nouă, bună, dreaptă, creștină și fericită.

Și dacă azi, când ochii săi se inchid obosiți, văzându-și zădărnicită opera străduințelor inobilate de 30 de ani, in zgomotul armelor distrugătoare de pe pământ, din aier, de pe ape și din sânul mărilor, totuș poate fi mândru, că a aruncat sămânța cea mai aleasă și cea mai bine cuvântată, care mai curând ori mai târziu va incolți, va crește, va inflori și va rodi după pofta inimii sale și după porunca divină. Omenirea, prin incercarea suferințelor de azi merge cu pași siguri către lumea păcii de mâine, pe care el a visat-o, a pregătit-o și a dorit-o cu dor și cu sete sfântă.

Credința, idealul și lupta lui Baden Powel va invinge. Nu importă timpul când, dar va invinge, căci a fost și el vizionar, proroc, apostol, strateg, arhanghel luptător al lumei celei nouă: al păcii și al bunei invoiri dintre oameni. Așa cum zice Domnul, așa va fi. Victoria va vedea-o Baden Powel din Cer și se va bucura.

CANALUL PANAMA este o trecătoare de importanță covârșitoare, care despărțind America mijlocie de cea sudică, impreună printr'un gât de apă Oceanul Atlantic cu cel Pacific.

Insemnătatea canalului Panama se evidențiază prin faptul, că scurtează cu 19.000 kilometri distanța pe mare dintre New-York și San-Francisco.

Dacă din punct de vedere economic canalul Panama este de importanță așa de mare, importanța-i crește și mai mult din punct de vedere militar. America, până la izbucnirea războiului actual, avea de apărat Oceanul pacific, iar paza Oceanului Atlantic cădea in sarcina flotei britanice. Astăzi, America trebue să-și apere coastele maritime pe două fronturi foarte extinse: de către Asia și de către Europa.

Este limpede că in lipsa canalului Panama, flota de război americană ar fi nevoită să facă o cale extrem de lungă, să ocolească America de sud pentru a-și putea apăra coastele atacate. Or, intârzierea ar putea fi fatală pentru independența americană.

Anglia in actualul conflict cu puterile Axei, a fost nevoită să-și retragă o bună parte din forțele sale navale, pentru a le concentra in alte puncte vitale.

Astfel coasta americană răsăriteană a devenit din ce in ce mai puțin apărată. Opinia publică americană din acest motiv este ingrijorată. Canalul Panama in imprejurările actuale este pentru Statele-Unite un punct nevralgic. Din acest motiv Statele-Unite au cumpărat și au inchiriat o serie de insule, mai mari și mai mici, situate in preajma canalului, transformându-le cu mare rapiditate in baze navale și aeriene.

*

Construirea canalului a trecut prin multe peripeții. Lucrările au inceput cu un deviz de 800 milioane Franci, dar după 8 ani de muncă, societatea de construcție Panama, a incetat lucrările cu un deficit fantastic de 2000 milioane Franci. Aceste sume de bani erau, in mare parte, compuse din micile economii ale muncitorilor și ale oamenilor săraci. Contra inginerului constructor Lesseps s'a deschis un proces. In cursul desbaterilor s'a dovedit că numeroși politicieni francezi au fost implicați in afaceri scandaloase, fiind mituiți de Soc. Panama.

Presa mondială s'a ocupat de acest scandal luni și luni de zile. De atunci marii delapidatori ai banului și ai bunurilor obștești se numesc „p a n a m i ș t i".

După terminarea procesului Statele-Unite s'au angajat și au și terminat lucrările de construire a canalului, cu ceva inainte de izbucnirea războiului mondial, cheltuind 400 milioane dolari.

Dr. E. NICOARĂ

VIAŢA ILUSTRATĂ

REVISTĂ DE FAMILIE

APARE LUNAR, CU BINECUVÂNTAREA P. S. SALE EPISCOPULUI NICOLAE COLAN

ABONAMENTUL PE UN AN 7 PENGEI. - PENTRU ROMÂNIA 250 LEI. - UN NUMĂR 25 LEI.

REDACŢIA: KOLOZSVÁR-CLUJ, EPISCOPIA ORT. ROMÂNĂ, PIAŢA HITLER A. 3.
ADMINISTRAŢIA: KOLOZSVÁR-CLUJ, LIBRĂRIA EPARHIALĂ, PIAŢA HITLER A. 6.

o-o

ÎN ACEST NUMĂR:

PENTRU COLABORATORI

Revista se pune sub tipar totdeauna la 15 ale lunei. Domnii colaboratori sunt rugaţi să-şi trimită manuscrisele până la această dată. Rugăm articole scurte, scrise citeţ, pe o singură pagină a hârtiei. Ordinea articolelor e determinată de necesităţi tehnice, nu de alte consideraţii. - Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.